

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

3 december 1998

ONTWERP VAN DECREET

**houdende de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse gemeenschap voor het begrotingsjaar 1999**

BELEIDSBRIEF

Vlaams Buitenlands Beleid

Beleidsprioriteiten 1998-1999

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door de heer Jacques Laverge
aan de Commissie voor Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jef Sleeckx.

Vaste leden :

de heren Leo Cannaerts, Paul Deprez, Freddy Sarens, Herman Suykerbuyk, Hugo Van Rompaey ;

de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge, Stefaan Platteau ;

de heren Fred Dielens, Patrick Hostekint, Jef Sleeckx ;

de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire ;

de heer Paul Van Grembergen ;

mevrouw Cecile Verwimp-Sillis.

Plaatsvervangers :

de heren Jan Béghin, Carl Decaluwé, Paul Dumez, Jef Van Looy, Johan Weyts ;

de heren Jacques Devolder, Jaak Gabriels, Didier Ramoudt ;

de heer Jacques Timmermans, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh, de heer Tuur Van Wallendael ;

de heren Christian Verougstraete, Emiel Verrijken ;

N. ;

de heer Johan Malcorps.

Zie :

15 (1998-1999)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Bijlagen

– Nrs. 2 tot 12 : Amendementen

– Nr. 13-A : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting

1175 (1998-1999)

– Nr. 1 : Beleidsbrief

Zie ook :

12-A (1997-1998)

– Nr. 1 : Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

13 (1998-1999)

– Nr. 1 : Toelichtingen

17 (1998-1999)

– Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof

INHOUD

Blz.

I.	Toelichting door de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie	6
I.1	De Beleidsbrief Vlaams Buitenlands Beleid – Beleidsprioriteiten 1998-1999	6
I.1.1	Algemene situering	6
I.1.2	Vlaanderen politiek een stem geven in de wereld	7
	A. Bilaterale politiek	7
	B. De Europese Unie	8
	C. Multilaterale samenwerking	9
	D. Internationale communicatie en promotie	9
I.1.3	Vlaanderen economisch aan de top houden	9
	A. Het aantrekken van buitenlandse investeringen	9
	B. Buitenlandse handel	10
I.1.4	Vlaanderen als gangmaker van Europese culturele diversiteit	10
I.1.5	Een Vlaamse bijdrage tot de internationale solidariteit	11
I.1.6	De organisatie van het Vlaams buitenlands beleid	11
	A. Het Vlaams netwerk in het buitenland	11
	B. Het Vlaams buitenlands beleid in cijfers	12
I.2	De uitgavenbegroting	12
I.2.1	Algemene situering	12
I.2.2	De artikels van het begrotingsdecreet	12
	A. Artikel 15	12
	B. Artikel 35	12
	C. Artikel 91	12
	D. Artikel 119	12
	E. Artikel 128	12
I.2.3	Algemeen buitenlands beleid	13
	A. Algemene situering	13
	B. Bilaterale verdragen	13
	C. De multilaterale akkoorden	13
	D. Internationale uitstraling en netwerkvorming	13
	E. Het Vlaams ontwikkelingsbeleid	14
	F. Subsidies	15
	G. Onderzoek en studies	15
	H. Het programma Centraal- en Oost-Europa	15

I.2.4 Buitenlands economisch beleid	15
A. Resultaten van het aantrekkingsbeleid “buitenlandse investeringen”	15
B. Buitenlandse handel	16
B.1 Dotatie aan Export Vlaanderen	16
B.2 Bijzondere dotatie voor exportsubsidies	16
C. Internationalisering van het Vlaamse bedrijfsleven	17
C.1 Het Fonds Vlaanderen-Azië	17
C.2 Project Export Kempen	17
II. Algemene bespreking	17
II.1 Algemene appreciatie van de beleidsbrief en de begroting	17
II.2 Algemeen politiek buitenlands beleid	18
A. Nood aan een eigen Vlaamse vertegenwoordiging naar het buitenland toe	18
A.1 Achtergronden van die nood	18
A.1.1 Te verwachten institutionele ontwikkelingen	18
A.1.2 Ontbreken van een echt federatief buitenlands beleid	18
A.1.3 Problemen met het Belgisch diplomatenkorps	19
A.2 Een eigen Vlaamse diplomatieke basisstructuur	20
A.3 Vertegenwoordiging van Vlaanderen in parlementaire gremia	21
B. Nood aan een Vlaamse denktank m.b.t. het buitenlands beleid	21
C. Bilaterale politiek	21
C.1 Nederland	21
C.1.1 Nederlandse terughoudendheid t.a.v. de nieuwe Belgische federale realiteit	21
C.1.2 Samenwerking met de Zuid-Nederlandse provincies	22
C.1.3 Vlaams-Nederlands cultureel verdrag	23
C.1.4 Vlaams-Nederlands Huis in Brussel	23
C.1.5 BVN-satelliettelevisie	23
C.2 Frankrijk	23
C.3 Duitsland	24
C.4 Aandacht voor deelstaten	24
C.5 Centraal- en Oost-Europa	25
C.6 Zuid-Afrika	25
C.7 Midden-Oosten	26
C.8 China	26
D. Europese politiek	26
E. Multilaterale politiek	26
E.1 Benelux	26
E.2 Unesco	27
F. Internationale communicatie en promotie	27
F.1 De Randkrant	27
F.2 Een “onthaalcel” binnen de Vlaamse administratie	27
F.3 Vlamingen in de Wereld	28
F.4 Zin of onzin van Vlaamse “imagobuilding”	
II.3 Buitenlands economisch beleid	28
A. Coördinatie van het Vlaams buitenlands economisch beleid	28
B. Export Vlaanderen	28
B.1 Het nieuwe personeelsstatuut	28
B.2 Exportbegeleiders	29
B.3 Eigenlijke begeleiding van exporterende bedrijven	29

B.4 Nieuw reglement voor de betoelaging van exportinspanningen van ondernemingen	30
B.5 Verhuis van Export Vlaanderen	30
B.6 Verhouding tot de BDBH	30
B.7 Idee van de productambassadeurs	31
C. Aantrekken van vreemde investeringen	31
II.4 Vlaanderen als gangmaker van culturele diversiteit	31
A. Algemene finaliteit van het Vlaams buitenlands cultureel beleid	31
B. Vlaanderen op internationale toppodia	31
B.1 Nood aan een meer structureel buitenlands cultureel beleid	31
B.2 Technoland 1999	32
C. Culturele verscheidenheid in Europa	32
II.5 Vlaanderen en de internationale solidariteit	32
II.6 De organisatie van het Vlaams buitenlands beleid	32
A. Het Vlaams netwerk in het buitenland	32
A.1 De Vlaamse economische vertegenwoordigers	32
A.1.1 Periodieke overplaatsing	32
A.1.2 Sluiting van een aantal posten	33
A.2 De handelssecretarissen	33
B. Het Vlaams buitenlands beleid in cijfers	34
B.1 Ondoorzichtigheid van de begroting	34
B.2 Het algemeen buitenlands beleid als subsidiebeleid	34
B.3 Onvoldoende stijging van de buitenlandbegroting	34
B.4 Stand van uitvoering van de begroting 1998	35
III. Indicatieve stemmingen	35
III.1 Stemming over de decreetsbepalingen	35
A. Artikel 15	35
B. Artikel 35	35
C. Artikel 91	35
D. Artikel 119	36
E. Artikel 128	36
III.2 Stemming over de begrotingstabel	36
A. Afdeling I	36
A.1 Programma 12.1	36
A.2 Programma 41.5 (BA 01.02)	36
A.3 Programma 51.4	36
A.4 Programma 51.9	36
A.5 Programma 54.1 (BA 33.02)	36
B. Afdeling III : DAB Investeren in Vlaanderen	36
C. Afdeling V : Fonds Vlaanderen-Azië	36
III.3 Stemming over het geheel	36

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden heeft op data van dinsdag 10 november en donderdag 12 november 1998 de aan haar toegewezen elementen en bepalingen van de het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1999 besproken en goedgekeurd.

Overeenkomstig artikel 74, lid 4, van het Reglement van het Vlaams Parlement, werd de door de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, in de Vlaamse regering tevens bevoegd voor Buitenlands Beleid en Europese aangelegenheden ingediende beleidsbrief “Vlaams buitenlands beleid. Beleidsprioriteiten 1998-1999” (Stuk 1175 (1998-1999) – Nr. 1) samen met de uitgavenbegroting besproken.

I. TOELICHTING DOOR DE HEER LUC VAN DEN BRANDE, MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID, EUROPESE AANGELEGENHEDEN, WETENSCHAP EN TECHNOLOGIE

In de door de minister-president verstrekte toelichting zijn twee delen te onderscheiden. Vooreerst wordt de beleidsbrief omstandig toegelicht, terwijl daarna additioneel ook een ruime toelichting wordt verschaft bij de eigenlijke begroting.

In zijn toelichting bij de beleidsbrief volgt de minister-president logischerwijze de indeling van die beleidsbrief. Dit betekent dat achtereenvolgens aandacht wordt besteed aan : (1) Vlaanderen politiek een stem geven in de wereld ; (2) Vlaanderen economisch aan de top houden ; (3) Vlaanderen als gangmaker van de culturele diversiteit in Europa ; (4) een Vlaamse bijdrage tot de internationale solidariteit, en (5) de organisatie van het Vlaams buitenlands beleid. Met betrekking tot elk van die onderdelen wenst de minister-president de belangrijkste elementen weer te geven, evenals overigens de eventuele wijzigingen ten overstaan van de vorige begrotingsjaren.

I.1 DE BELEIDSBRIEF VLAAMS BUITENLANDS BELEID – BELEIDSPRIORITEITEN 1998-1999

I.1.1 ALGEMENE SITUERING

Ter opening van zijn uiteenzetting wijst de minister-president de commissieleden erop dat in de in 1995 door de Vlaamse regering neergelegde beleidsnota “Beleidsbrief Vlaanderen Internationaal. Naar een pro-actief buitenlands beleid waardoor de sterke punten van Vlaanderen en de Vlamingen gevaloriseerd worden. Beleidsprioriteiten 1995-1999” [*Parl. St.* VI. R. 1995-96, nr. 156/1] vier centrale doelstellingen naar voor werden geschoven, waarrond het Vlaams buitenlands beleid zou worden opgebouwd. Deze kernpunten waren : (1e) Vlaanderen politiek een stem geven in de wereld ; (2e) Vlaanderen economisch aan de top houden in Europa, door bij te dragen tot economische groei en tewerkstelling via de concurrentiekracht en de internationale troeven van de Vlaamse economie ; (3e) bijdragen tot een Europa waarin de culturele verscheidenheid ten volle erkend en gewaardeerd wordt ; en (4e) een eigen bijdrage leveren tot de internationale solidariteit. Deze doelstellingen zijn in de afgelopen jaren onafgebroken de leidraad geweest bij de voorbereiding en de uitvoering van het Vlaams buitenlands beleid.

De beleidsbrief 1999 is de vierde die door de Vlaamse regering in deze legislatuur wordt voorgelegd. Dit neemt echter niet weg dat het Vlaams buitenlands beleid, hoe dan ook nog steeds een erg jong beleid is. Het maakt dan ook nog volop een groeiproses door. Iets wat sommigen wel eens plegen te vergeten. Op dit ogenblik zijn de concrete initiatieven die Vlaanderen neemt dan ook nog steeds vooral gericht op het aanbrengen van Vlaanderen op de wereldkaart. Dit houdt onder meer in dat Vlaanderen wordt voorgesteld als een betrouwbare partner, als een open natie, en als een gemeenschap die beschikbaar is voor anderen en omgekeerd.

In de toelichting bij de beleidsbrief 1999 wenst de minister-president in het bijzonder ook stil te staan bij een aantal nieuwe initiatieven en evoluties in het Vlaams buitenlands beleid. Hij wijst er tegelijk op dat dit geenszins betekent dat lopende initiatieven niet gecontinueerd zouden worden. De toelich-

ting bij de diverse begrotingen zal de mogelijkheid geven nader in te gaan op een aantal meer (begrotings)technische aspecten van het gevoerde en geplande beleid.

I.1.2 VLAANDEREN POLITIEK EEN STEM GEVEN IN DE WERELD

A. Bilaterale politiek

De minister-president bevestigt dat Nederland voor Vlaanderen in de internationale politiek de eerste partner is en blijft, zoals overigens ook gevraagd werd in de motie van aanbeveling van het Vlaams Parlement de data 19 juni 1996 betreffende de hogervermelde beleidsbrief “Vlaanderen Internationaal 1995-1996”.

In 1999 zal opnieuw een politieke topontmoeting georganiseerd worden met de nieuwe regering Kok. Belangrijke aandachtspunten vormen de verderzetting van de verdieping van de Westerschelde en vooral de grensoverschrijdende spoorweginfrastructuur, waaronder in de eerste plaats de IJzeren Rijn (cf. de resolutie van het Vlaams Parlement de data 10 juli 1997 betreffende de IJzeren Rijn). Met Nederland wordt hierover rechtstreeks onderhandeld in een bilaterale ambtelijke werkgroep. Terzake bevestigt de minister-president dat Vlaanderen ook wenst deel te nemen aan het trilateraal overleg tussen België, Nederland en Duitsland hierover. Dit eerst op ambtelijk niveau, later op ministerieel vlak. Verder zal veel aandacht gaan naar de werking van de gemengde commissie bij het cultureel verdrag en naar de opvolging van haar adviezen (cf. de resolutie van het Vlaams Parlement d.d. 19 februari 1997 over de invulling van het Vlaams-Nederlands cultureel verdrag). Nog in 1999 moet het Vlaams Huis in Den Haag realiteit worden. De samenwerking met de Zuid-Nederlandse provincies zal actief worden verdergezet. Bij wege van voetnoot geeft de minister-president nog mee dat er aanwijzingen zijn dat de nieuwe Nederlandse minister van buitenlandse zaken blijkbaar weer meer een Atlantisch gericht buitenlandbeleid wil voeren, veeleer dan de door zijn voorganger op de sporen gezette buurlandenpolitiek. Vooralsnog meent de minister-president echter niet daaruit te moeten afleiden dat er veranderingen zouden kunnen komen in de Vlaams-Nederlandse relaties.

Richting zuiden, luidde 1998 een belangrijke verandering in voor de relaties van Vlaanderen met Frankrijk. De Franse regering stelde namelijk voor een nieuw, afzonderlijk cultureel verdrag te sluiten met Vlaanderen (en vanzelfsprekend ook met de Franse Gemeenschap), waardoor het huidige “Bel-

gische” cultureel akkoord buiten werking gesteld zal worden. Het is de bedoeling van beide partners om dit verdrag, dat inhoudelijk sterk zal gemodelleerd worden op het stramien dat reeds tot uiting is gekomen in het Vlaams-Nederlands cultureel verdrag, nog in de eerste helft van 1999 te ondertekenen. De relaties met Frankrijk zullen daarenboven een tweede impuls krijgen dankzij de benoeming van een gemeenschapsattaché in Parijs. Deze zal trouwens ook verantwoordelijk zijn voor de relaties van Vlaanderen met de in Parijs gevestigde internationale instellingen. In casu gaat het dan over de Unesco en de OESO.

Ook in Duitsland, en met name in de nieuwe hoofdstad Berlijn, zal een gemeenschapsattaché worden aangesteld, waarvan de kantoren zullen worden gegroepeerd met deze van andere Vlaamse vertegenwoordigers. Met name dan de vertegenwoordigers van respectievelijk Export Vlaanderen en Toerisme Vlaanderen.

In 1999 zal de bilaterale aandacht niet alleen worden toegespitst op staten, maar ook op deelstaten en regio's met een uitgesproken politieke, economische of culturele aanwezigheid in Europa. Het gaat hierbij meer bepaald over : Baskenland, Schotland, Wales, Noord-Ierland, Nordrhein-Westfalen, Catalonië, Nord-Pas-de-Calais, Beieren, Alsace en Toscane. Specifiek met betrekking tot Catalonië kan de minister-president nog medelen dat daar begin 1999 een nieuw kantoor van Toerisme Vlaanderen zal worden geopend, terwijl die regio eind '98-begin '99 ook te gast zal zijn in Vlaanderen met een ruim staal van zijn hedendaagse kunstenaars. Dit als antwoord op de Vlaamse artistieke invasie in Barcelona in 1997. Met Nord-Pas-de-Calais zal anderzijds een code van goed nabuurschap op het vlak van bedrijfsinvesteringen worden overeengekomen.

Het beleid ten aanzien van Centraal- en Oost-Europa vormt één van de meest originele en tegelijk ook een van de meest succesvolle onderdelen van het Vlaamse buitenlandbeleid. De minister-president kon zulks nogmaals constateren naar aanleiding van het bezoek dat hij dit najaar bracht aan Litouwen, Sint-Petersburg, Polen, Hongarije en Slovenië. In al deze landen wordt Vlaanderen erkend als een volwaardige en betrouwbare partner, en ook als dusdanig bejegend. Opvallend was ook de grondige kennis die alle politieke gesprekspartners hadden van de politieke en economische situatie in België in het algemeen, en in Vlaanderen in het bijzonder. Met betrekking tot het in 1998 goedgekeurde en geratificeerde verdrag met Roemenië zal in 1999 een eerste samenwerkingspro-

gramma ter uitvoering van het verdrag van start gaan. Op 3 september 1998 werd in Ljubljana een algemeen samenwerkingsverdrag getekend met Slovenië. In 1999 zal dit verdrag ter goedkeuring aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd. Het is verder de bedoeling om verdragsonderhandelingen aan te knopen met Oekraïne. Dat land heeft hiertoe overigens reeds een ontwerp van verdragstekst overgemaakt.

De relaties met Zuid-Afrika staan in het teken van de continuïteit. Zeker in budgettair opzicht blijft dit land de eerste partner van Vlaanderen buiten Europa. Dit mede in overeenstemming met de met redenen omklede motie van het Vlaams Parlement d.d. 30 november 1995 betreffende Zuid-Afrika. Het samenwerkingsprogramma van het cultureel verdrag zal in 1999 op kruissnelheid lopen. Zuid-Afrika behoort tot de zeven prioritaire partners inzake bilateraal wetenschappelijk en technologisch onderzoek, voor dewelke volgend jaar een vierde oproep voor projectvoorstellen wordt gelanceerd. De belangrijke programma's inzake onderwijs (met de VVOB), huisvesting, gezondheidszorg en vorming op diverse vlakken, worden ook in 1999 verdergezet. Als resultaat van het bezoek van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling aan Zuid-Afrika in 1998, zal ook de samenwerking op het vlak van werkgelegenheid en leefmilieu volgend jaar toenemen. Het belang van Zuid-Afrika voor Vlaanderen wordt nog onderstreept door de benoeming van een gemeenschapsattaché voor Zuidelijk Afrika, met standplaats in Pretoria.

In Latijns-Amerika neemt Chili *mutatis mutandis* dezelfde plaats in als Zuid-Afrika op het Afrikaanse continent. Het samenwerkingsprogramma ter uitvoering van het akkoord van 2 oktober 1995 wordt door beide partijen positief geëvalueerd. Na de tweede vergadering van de gemengde commissie (november '98), wordt een versterking van de samenwerking verwacht. Dit vooral op het vlak van leefmilieu en welzijn. Vermits ook Chili behoort tot de zeven prioritaire partners inzake wetenschappelijke samenwerking, zullen ook hier vanaf volgend jaar nieuwe projecten starten. Een voortzetting en mogelijk een versterking van het VVOB-programma wordt in het vooruitzicht gesteld. Ook de culturele samenwerking is van start gegaan met een tentoonstelling van 17de-eeuwse schilderijen uit het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen, in Santiago in oktober-november 1998.

In het Midden-Oosten wil Vlaanderen een reële bijdrage leveren tot de ontwikkeling van Palestina, én tot het vredesproces met Israël. Mede als gevolg

van een bezoek dat de minister-president mocht ontvangen van president Yasser Arafat in 1998, levert Vlaanderen een bijdrage aan het ontwikkelingsprogramma Bethlehem 2000, in het kader van de Unesco. Vanaf volgend jaar zal geleidelijk ook werk gemaakt worden van steun aan zogenaamde "people to people"-projecten, waarbij zowel Israëlische als Palestijnse NGO's op het terrein concreet werk maken van vrede en vooruitgang in de regio. Terzake verwijst de minister-president overigens naar de resolutie van het Vlaams Parlement van 14 maart 1996 betreffende de aanslagen in Israël.

De internationale samenwerking krijgt vaak vorm via internationale verdragen. De commissie moge er dan ook van verzekerd zijn dat nog een heel aantal internationale verdragen in de resterende looptijd van de legislatuur bij het Vlaams Parlement zullen worden ingediend.

B. De Europese Unie

Centraal op de agenda van de Europese Unie voor 1999 staan de onderhandelingen met de kandidaat-landen die tot de Unie wensen toe te treden. Onlosmakelijk daarmee verbonden zijn ook de verdere besprekingen over Agenda 2000, met name de hervorming van het landbouwbeleid, de hervorming van het Europees structuurbeleid en de financiering van de Europese Unie.

Vlaanderen zal actief deelnemen aan het debat over de subsidiariteit, dit zowel in het formatief proces van de Belgische standpuntbepaling, als in het Comité van de Regio's. Samen met andere constitutionele regio's in de Unie, met name in Duitsland en Oostenrijk, maar ook in Spanje en Italië, zullen stellingnames worden voorbereid.

Institutionele hervormingen met het oog op de uitbreiding, zullen de directe aanleiding zijn voor een nieuwe intergouvernementele conferentie. Reeds in 1999 zal Vlaanderen prospecteren en overleggen met andere regio's, over welke punten essentieel deel moeten uitmaken van de komende onderhandelingen tussen de lidstaten. Binnen het Comité van de Regio's zal Vlaanderen het voortouw nemen om een advies uit te werken voor die toekomstige IGC. De minister-president werd terzake overigens reeds tot mede-rapporteur aangesteld in de schoot van het Comité van de Regio's.

Daarnaast zal Vlaanderen zich, zoals steeds, vanzelfsprekend ook inzetten voor de bescherming van de taalkundige en culturele diversiteit in Europa.

C. Multilaterale samenwerking

Hieromtrent kan de minister-president meedelen dat in 1999 de samenwerking met de Unesco en de IAO verder zal worden uitgebouwd en verdiept.

Wat betreft de Unesco, wordt ernaar gestreefd om het Vlaams Unesco Fonds voor Wetenschappelijke Samenwerking – dat werd aangekondigd ter gelegenheid van de ondertekening van het samenwerkingsakkoord tussen Vlaanderen en de Unesco – operationeel te maken vanaf 1999. Dit fonds, met een startkapitaal ter waarde van 1 miljoen Euro, heeft tot doel om, op basis van een hecht partnerschap, de wetenschappelijke samenwerking te bevorderen tussen Vlaamse instellingen, de Unesco, en partners uit andere regio's.

Zoals hoger reeds gezegd wordt eveneens onderzocht hoe in 1999, in partnerschap met de Unesco, een bijdrage kan worden geleverd aan het project Bethlehem 2000, waaromtrent de Palestijnse president Yasser Arafat uitdrukkelijk de steun van Vlaanderen vroeg.

Eveneens in 1999 start in het kader van het globale "Unesco-Hermitage Program" een samenwerking tussen Vlaanderen, de Unesco en het Hermitage-museum in Sint-Petersburg, waarbij de Rubenszaal van dat museum zal worden gerenoveerd. Dit project zal reeds in 1999 bijkomende contacten garanderen tussen dit wereldmuseum en het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten van Antwerpen. Met deze samenwerking kan tegelijk de eigenwaarde van de Russische bevolking weer wat worden opgevijseld, terwijl Vlaanderen zo tegelijk ook een stuk van het eigen cultureel erfgoed kan helpen veilig stellen. Naar aanleiding van zijn bezoek aan Sint-Petersburg heeft de minister-president kunnen constateren dat de Russische bevolking grote waarde hecht aan de hulp die ze ontvangt voor het in stand houden van haar bedreigde cultuurpatrimonium.

Ingevolge de toetreding van Vlaanderen tot de Conventie inzake het Werelderfgoed zullen de Vlaamse begijnhoven en de Vlaamse belforten door de Unesco aanvaard kunnen worden voor opname op de Unesco-lijst van het Werelderfgoed.

Wat dan betreft de Internatioale Arbeidsorganisatie, wordt vanaf 1999 een project opgestart rond sociale economie in Chili. Daarnaast worden een aantal projecten rond opleidingen en sociale relaties in KMO's verdergezet in Hongarije, Chili en Vietnam. In de Baltische staten wordt een pro-

gramma opgestart rond de structurering van werkgeversorganisaties.

1999 wordt ook het eerste werkingsjaar van de Vlaamse samenwerking met de United Nations University (Tokyo) rond het multidisciplinair opleidingsprogramma inzake biodiversiteit. De universiteit van Gent is verantwoordelijk voor de organisatie van de cursussen, waarvoor de wetenschappelijke begeleiding in handen is van een Vlaams wetenschappelijk interuniversitair comité.

D. Internationale communicatie en promotie

Nieuwe initiatieven terzake zijn : de volledige operationalisering van een Engelstalige website ; de knipselkrant "Focus on Flanders" (in samenwerking met de uitgeverij Lannoo) ; de aanmaak van fact-sheets voor buitenlandse journalisten ; de stadskrant voor Brussel. Met betrekking tot het onthaal van anderstaligen in de Vlaamse Rand en Vlaams-Brabant, verwijst de minister-president graag naar de beleidsbrief, waar een volledig overzicht kan worden gevonden van alle initiatieven terzake.

I.1.3 VLAANDEREN ECONOMISCH AAN DE TOP HOUDEN

A. Het aantrekken van buitenlandse investeringen

Uit het jongste jaarverslag van de Dienst Investeren in Vlaanderen (DIV) mag blijken dat de buitenlandse investeringen fors groeien. Die groei is te danken aan vele factoren, maar heeft zeker ook te maken met de inspanningen van de DIV om kandidaat-investeerders op te sporen, te contacteren, en naar Vlaanderen te leiden en te begeleiden. De minister-president wenst terzake dan ook nadrukkelijk zijn grote waardering uit te spreken voor de uitstekende manier waarop deze dienst wordt geleid, en voor het hoog niveau aan professionalisme dat er werd bereikt. De geleverde inspanningen brengen de DIV, in vergelijkend perspectief, in de topgroep van de rangschikking van soortgelijke diensten van andere landen en regio's.

Het DIV-jaarverslag geeft aan dat drie indicatoren sedert 1994 continu groeien. Vooreerst stijgt het aantal buitenlandse investeringen nog altijd. Van 44 in 1994, tot 84 alleen al in de eerste drie kwartalen van 1998, en volgens de allerrecentste gegevens momenteel reeds tot 91. Het jaarbeeld voor het geheel van 1998 zal vanaf eind januari 1999 kunnen meegedeeld worden. Tweedens groeit ook de direc-

te werkgelegenheid voortvloeiend uit die buitenlandse investeringen nog steeds. Van 1.650 jobs in 1994 naar 5.324 extra banen in de eerste drie kwartalen van dit jaar. En ook het investeringsbedrag waarover het gaat neemt steeds maar toe. Van 14 miljard in 1994 tot reeds 57 miljard in de eerste drie kwartalen van '98. De minister-president constateert derhalve met tevredenheid dat 1998 een zeer belangrijk jaar wordt inzake nieuwe buitenlandse investeringen in Vlaanderen.

Bij de DIV zitten ondertussen overigens nog 39 projecten in de pijplijn die beslissingsrijp zijn. Eenmaal deze definitief beslist zijn, komen er nog eens 58 miljard aan investeringen bij. Goed voor bijna 4.000 directe jobs.

B. Buitenlandse handel

Het centrale instrument van de Vlaamse overheid inzake de bevordering van de buitenlandse handel is Export Vlaanderen, waar door een aantal vernieuwingen de performantie nog verhoogd werd.

De doelstellingen van Export Vlaanderen voor 1999 werden opgenomen in het strategisch plan 1997-2000. Samengevat beoogt de instelling voor 1999 :

- de maximale afstemming van het Vlaamse aanbod en de buitenlandse vraag ;
- een verruimd en flexibel actieprogramma, dat maximaal inspeelt op de behoeften van de bedrijven ;
- een met informatica onderbouwde interne structuur, die een performante en snelle service aan de bedrijven mogelijk maakt ;
- de “in-house” begeleiding van bedrijven die nieuwe markten willen betreden ;
- het ontwikkelen van een communicatiestrategie, in functie van de informatieverstrekking aan, en de sensibilisering van de Vlaamse exporteurs ;
- een optimale benutting van de mensen en middelen, zowel in Vlaanderen als in het netwerk in het buitenland ;
- een uitbreiding en verdieping van het netwerk in het buitenland ;

- de installatie van een kwaliteitsopvolgingssysteem, teneinde de kwaliteit van de dienstverlening te verhogen en te waarborgen ;
- een nieuwe, meer eenvoudige reglementering voor de financiële stimuli.

I.1.4 VLAANDEREN ALS GANGMAKER VAN EUROPESE CULTURELE DIVERSITEIT

Naast de hoger reeds genoemde inspanningen van Vlaanderen met betrekking tot het ondersteunen van de culturele diversiteit en de subsidiariteit in Europa, wordt ook het beleid van Vlaamse aanwezigheid op internationale toppodia onverdroten verdergezet.

In het raam van haar buitenlands beleid ondersteunt de Vlaamse regering dan ook enkele manifestaties met internationale allure, die op een natuurlijke wijze bijdragen tot het internationaal prestige van Vlaanderen en de naambekendheid van de Vlaamse cultuur. Hierdoor kan de Vlaamse cultuur overigens ook mee als drager van de Vlaamse economie gaan fungeren.

In 1998, 1999 en 2000 worden de projecten in het kader van het Keizer Kareljaar ondersteund. Het betreft hier een veelheid van activiteiten die op verschillende locaties in Vlaanderen doorgang zullen vinden. Zo onder meer tentoonstellingen, colloquia, en diverse culturele manifestaties.

In 1999 wordt in Antwerpen het internationaal Van Dyckjaar georganiseerd. Ook dit vormt de aanzet voor een brede waaier aan manifestaties.

Vlaanderen zal in 1999 ook actief zijn in het kader van de manifestatie Weimar – Culturele hoofdstad van Europa 1999. De Vlaamse participatie is niet onbelangrijk vermits enerzijds Brussel en anderzijds Brugge culturele hoofdstad zullen zijn in respectievelijk 2000 en 2002. De Vlaamse projecten in Weimar zullen grotendeels draaien rond leven en werk van Henri van de Velde, die jaren als architect en designer in Weimar heeft gewoond, er directeur was van het befaamde Bauhaus, en er verschillende architecturale projecten heeft gerealiseerd.

Aangezien het in 1999 de beurt is aan de Franse Gemeenschap om zich te presenteren in het Belgische paviljoen op de Biënnale van Venetië, zal Vlaanderen daar extra muros aanwezig zijn. Dit met een door Jan Hoet en Rudi Fuchs geconci-

pieerd project rond de kunstaanwinsten van de Vlaamse Gemeenschap.

De optie om – mits de nodige selectiviteit – te streven naar gezamenlijk Vlaams-Nederlands optreden bij culturele manifestaties in het buitenland wordt doorgetrokken. Zo werd de afspraak gemaakt dat Vlaanderen en Nederland in maart 1999 gezamenlijk zullen deelnemen aan de boekenbeurs van Londen.

I.1.5 EEN VLAAMSE BIJDRAGE TOT DE INTERNATIONALE SOLIDARITEIT

In december 1997 verscheen de beleidsbrief “Vlaanderen in de wereld : samenwerken in verantwoordelijkheid en solidariteit voor een duurzame ontwikkeling”, waarin wordt gepleit voor een eigen Vlaams duurzaam ontwikkelingsbeleid.

De minister-president wijst er hierbij op dat, in de huidige constitutionele stand van zaken, het Vlaams ontwikkelingsbeleid als doel heeft een meerwaarde te leveren ten aanzien van het bestaande ontwikkelingssamenwerkingsbeleid door, vanuit de eigen bevoegdheden, op een constructieve manier het huidige federale beleid aan te vullen. De realisatie van een eigen Vlaams ontwikkelingsbeleid moet gezien worden in een meerjarenperspectief. Daarom ook trad de Vlaamse overheid in dialoog met de verschillende actoren in de sector, waarbij de mogelijkheid van een toekomstige communautarisering van de nu federaal georganiseerde ontwikkelingssamenwerking in ogenschouw wordt genomen.

De nieuwe initiatieven situeren zich hier vooral op het vlak van de educatie en sensibilisering : in samenwerking met Coprogram werd de vzw VLIO (Vlaamse dienst verspreiding Leermiddelen Internationale Opvoeding) opgericht ; steunt Vlaanderen de verdere uitbouw van IPS-Vlaanderen ; en komt er beleidsgericht onderzoek naar de kwaliteitsverbetering in het ontwikkelingseducatiewerk.

Daarnaast wordt via de ondersteuning van samenwerkingsprojecten verder uitvoering gegeven aan het bilaterale samenwerkingsbeleid met een beperkt aantal landen : Zuid-Afrika, Chili, China, Palestina en Cuba.

De in 1994 gestarte financiële coöperatie wordt voortgezet.

De minister-president wil volstaan met deze summiere toelichting van het luik “internationale solidariteit”, en verwijst voor een uitgebreide schets van de Vlaamse inspanningen terzake naar zijn antwoord op de – in deze zelfde commissie op dezelfde dag gehouden – interpellatie van mevrouw Cecile Verwimp-Sillis “over de stand van zaken met betrekking tot de uitbouw van een Vlaams ontwikkelingsbeleid”¹.

I.1.6 DE ORGANISATIE VAN HET VLAAMS BUITENLANDS BELEID

A. Het Vlaams netwerk in het buitenland

Zoals genoegzaam bekend heeft Vlaanderen ondertussen reeds gemeenschapsattachés in Brussel (bij de Europese Unie), Den Haag, Wenen (met als ambtsgebied : Oostenrijk, Hongarije, Tsjechië en Slowakije), Washington en Tokyo. Bijkomende gemeenschapsattachés zullen worden aangesteld in Pretoria (met als ambtsgebied Zuid-Afrika, Botswana, Lesotho, Namibië en Swaziland), Berlijn en Parijs.

Vlaamse investeringsprospectoren zijn dan weer werkzaam in : Brussel (voor de regio Europa), Boston (USA-noordoosten), Chicago (USA-midwesten), Dallas (USA-zuiden), Singapore (Azië behalve Japan) en Tokyo. Op deze laatste locatie is naast een investeringsprospecteur overigens ook een technologische attaché werkzaam. De minister-president kan hierbij nog meedelen dat de vacante functie van investeringsprospecteur in San Francisco in de loop van de volgende weken eveneens zal worden ingevuld.

Het netwerk van Vlaamse economische vertegenwoordigers van Export Vlaanderen wordt gevoelig uitgebreid, zodat het tegen eind 1999 zal bestaan uit 91 vertegenwoordigers op niet minder dan 73 verschillende standplaatsen. Daarvan zullen er 40 binnen Europa werkzaam zijn, en 51 op markten buiten Europa. Op die manier wordt enerzijds de soliede aanwezigheid in de Europese Unie gehandhaafd, terwijl er anderzijds buiten Europa een aanzienlijke versterking is op de groeiemarkten. De uitbreiding gebeurt dan ook vooral in Oost-Europa, Zuid-Oost-Azië en Latijns-Amerika. Voor deze Vlaamse economische vertegenwoordigers in het buitenland zal een aangepaste rechtspositieregeling worden uitgewerkt.

¹ Hand. VI. Parl., 1998-99, nr. C26

De Vlaamse regering heeft op 23 juli 1998 overigens al haar goedkeuring gehecht aan de inhoudelijke en procedurele krachtlijnen voor de uitwerking van het nieuwe personeelsstatuut en de personeelsformatie van Export Vlaanderen. De onderhandelingen met het personeel over, en de juridische vertaling van de krachtlijnen zijn aan de gang, met het oog op definitieve goedkeuring begin 1999.

Nog in juli 1998 vonden in Brussel de eerste Vlaamse diplomatieke dagen plaats. Niet minder dan 89 Vlaamse vertegenwoordigers in het buitenland wisselden van gedachten over een aantal actuele internationale ontwikkelingen, over de uitvoering van het Vlaams buitenlands beleid, en over de organisatie van de internationale vertegenwoordiging van Vlaanderen. Het is de bedoeling dat deze Vlaamse diplomatieke dagen elke twee jaar georganiseerd worden. De volgende editie zou dus in het jaar 2000 moeten plaatsvinden. Een rapport over de eerste editie zal ter beschikking van de commissie worden gesteld.

B. Het Vlaams buitenlands beleid in cijfers

Voor een degelijk cijfermatig overzicht van het huidige geïntegreerde beleid verwijst de minister-president naar de in bijlage (pp. 36-38) bij de beleidsbrief opgenomen horizontale begroting Buitenlands Beleid. Hierin werden namelijk alle vastlegingskredieten van de begroting – over de verschillende beleidsdomeinen heen – die te maken hebben met het internationaal optreden van Vlaanderen, gebundeld.

De budgettaire inspanning voor het Vlaams buitenlands beleid steeg (zoals mag blijken uit de tabel terzake op pag. 33 van de beleidsbrief) in de loop van de huidige legislatuur trouwens gevoelig. In 1994 bedroegen de totale kredieten 2,7 miljard Belgische frank, om in 1999 al tot 4,6 miljard frank op te lopen.

I.2 DE UITGAVENBEGROTING

I.2.1 ALGEMENE SITUERING

De begrotingstechnische neerslag en onderbouwing van de hierboven toegelichte beleidslijnen zijn terug te vinden in de artikelen 15, 35, 91, 119 en 128 van het uitgavendecreet, en in de daarmee samenhangende programma's 12.1 "Algemene Externe Betrekkingen", 41.5 "gehandicaptenzorg – enkel BA 01.02 : gehandicaptenzorg in ontwikkelingslanden", 51.4 "Buitenlandse Handel en Exportbevordering", 51.9 "Extern Economisch

Beleid" en 54.1 "Land- en Tuinbouw – enkel BA 33.02 : subsidie aan de VLAM – Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing". In het programmadecreet zijn geen bepalingen opgenomen die betrekking hebben op deze beleidsdomeinen. Tevens zijn de begrotingen toegevoegd van de dienst met afzonderlijk beheer "Investeren in Vlaanderen", en van de instelling van openbaar nut van Categorie A "Fonds Vlaanderen-Azië". Ten titel van informatie werd eveneens de begroting van Export Vlaanderen opgenomen, dat een instelling van openbaar nut van Categorie B is.

I.2.2 DE ARTIKELS VAN HET BEGROTINGS-DECREET

De minister-president wenst de aangehaalde decreetsartikelen even zeer kort te situeren, om daarna over te gaan tot een meer omstandige uiteenzetting over de specificiteiten van de begroting.

A. Artikel 15

Bij wege van dit artikel kunnen, binnen de perken van de in het artikel vermelde basisallocaties, subsidies worden verleend (zie infra).

B. Artikel 35

Geeft de mogelijkheid aan het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap om voor maximaal 200 miljoen frank de waarborg te hechten aan leningen en participaties, aangegaan door niet-gouvernementele ontwikkelingsorganisaties, voor de gedeeltelijke dekking van het eventuele verlies als gevolg van de economische mislukking van ontwikkelingsprojecten in de Derde Wereld.

C. Artikel 91

Via dit artikel wordt de minister bevoegd voor het buitenlands beleid gemachtigd om uitgaven tot 20 miljoen frank aan te gaan met betrekking tot het verlenen van subsidies aan allerlei initiatieven in Midden- en Oost-Europa.

D. Artikel 119

De goedkeuring van de begroting van de DAB Investeren in Vlaanderen wordt gevraagd. De ontvangsten en uitgaven belopen 255 miljoen frank.

E. Artikel 128

De goedkeuring van de begroting van het Fonds Vlaanderen-Azië wordt gevraagd. De ontvangsten

en uitgaven belopen 248,9 miljoen frank. Het Fonds wordt tevens gemachtigd de waarborg te hechten aan leningen geplafonneerd op 200 miljoen BEF.

I.2.3 ALGEMEEN BUITENLANDS BELEID

A. Algemene situering

De begroting voor de realisatie van het algemeen buitenlands beleid is terug te vinden in programma 12.1 van de algemene uitgavenbegroting. Evenals in programma 59.1, basisallocatie 30.01, die uitgaven toelaat in het kader van de samenwerking met Centraal- en Oost-Europa. Wanneer het Van Dyckjaar, dat een eenmalig initiatief is, buiten beschouwing wordt gelaten, blijven de beleidskredieten 1999 van programma 12.1 op hetzelfde niveau als in 1998. Zij bedragen in totaal 1.052.600.000 frank (NGK + GVK). Deze kredieten worden ingezet voor de realisatie van de politieke en culturele doelstellingen, en voor het opstarten van een Vlaams ontwikkelingsbeleid, zoals uiteengezet in de beleidsbrief. De economische doelstellingen worden via andere programma's gerealiseerd.

De minister-president bespreekt daarop kort een aantal groepen van basisallocaties die elk overeenstemmen met een instrument van het Vlaams buitenlands beleid : de bilaterale verdragen ; de multilaterale akkoorden ; de internationale uitstraling en netwerkvorming ; het Vlaams ontwikkelingsbeleid ; de subsidies ; en onderzoek en studies.

B. Bilaterale verdragen

Voor de uitvoering van de bilaterale verdragen en akkoorden met landen en deelstaten of regio's is in totaal 67 miljoen ingeschreven, onder de vorm van subsidies en overeenkomsten (BA 12.23 en 30.04). Terzake verklaart de minister-president dat het in de bedoeling ligt om een volledig jaaroverzicht van deze subsidies en overeenkomsten te bezorgen aan het Vlaams Parlement na het afsluiten van elk begrotingsjaar.

Bij de beoordeling van dit op het eerste zicht relatief beperkt bedrag, moet men ermee rekening houden dat de samenwerking met staten, en zelfs deelstaten, ook en voornamelijk via andere kanalen wordt gefinancierd, te weten : andere begrotingsprogramma's (zo o.a. onderwijs, wetenschap en innovatie, cultuur, leefmilieu en infrastructuur) ; specifieke subsidieregelingen, waaronder als belangrijkste het samenwerkingsprogramma met

Centraal- en Oost-Europa (252,6 miljoen op BA 30.01 van programma 51.9) ; en – binnen programma 12.1 – de kredieten voor duurzame ontwikkeling die hoofdzakelijk naar projecten in Zuid-Afrika, en in mindere mate Chili gaan (238,1 miljoen frank op BA 12.38 en 30.05).

Wat specifiek de samenwerking met Nederland betreft wil de minister-president in het bijzonder twee punten onder de aandacht van de commissieleden brengen, te weten : de gemengde commissie bij het Vlaams-Nederlands cultureel akkoord, en het satelliettelevisieproject BVN.

Voor de werking van de gemengde commissie bij het Vlaams-Nederlands cultureel verdrag is in de ontwerpbegroting nu 5 miljoen ingeschreven op BA 41.01. Terzake zal de minister-president aan de regering en het parlement een amendement voorstellen om dit bedrag te verhogen tot 9 miljoen. Dit bedrag is immers nodig om de engagements die Vlaanderen heeft aangegaan uit te voeren, namelijk 3 miljoen frank gewone werkingssubsidies, verhoogd met de kosten van de secretaris en de huur van het secretariaat. Bovendien blijft dan nog ruimte over voor de financiering van bijzondere projecten.

Met betrekking tot BVN maakt de minister-president, via de laatste kredietherschikking van 1998, nog dit jaar 35 miljoen vrij voor participatie in BVN. Zoals reeds gezegd in antwoord op een vraag om uitleg van de heer Herman Suykerbuyk, zal na evaluatie in 1999 moeten onderzocht worden hoe daarmee verder kan worden gegaan, en zullen in functie daarvan de nodige middelen worden vrijgemaakt. Intussen zijn overigens reeds gesprekken aan de gang, zowel met de VRT als met BVN zelf, over de concretisering van de Vlaamse participatie.

C. De multilaterale akkoorden

Voor de multilaterale samenwerking, die in stijgende lijn gaat, en aldus aantoonde dat Vlaanderen ook in kringen van multilaterale organisaties op steeds meer erkenning kan rekenen is 79,3 miljoen frank ingeschreven op BA 12.37, 12.63 en 35.04.

D. Internationale uitstraling en netwerkvorming

Het betreft hier een heel aantal basisallocaties die thematisch in een aantal subgroepen onderverdeeld worden.

Zo zijn er vooreerst de ontvangsten van buitenlandse delegaties (6 miljoen op BA 12.22) en buitenlandse zendingen (17,8 miljoen op BA 12.31),

die beide essentiële aspecten zijn van elk volwaardig buitenlands beleid. De vragen naar ontvangsten op hoog niveau nemen overigens zeer sterk toe. Zo ontving de minister-president in oktober alleen al de president van Letland, de vice-president van Bolivia, de minister van Buitenlandse Zaken van Bulgarije, de minister van Wetenschap en Technologie van Roemenië, de secretaris-generaal van de Asia Europe Foundation uit Singapore en de gouverneur van Pest (Hongarije). Deze en andere ontvangsten, alsmede de buitenlandse reizen en de wijze waarop Vlaanderen ontvangen wordt, wijzen volgens de minister-president onmiskenbaar op een steeds grotere internationale erkenning van Vlaanderen. De ontvangsten van hoge buitenlandse gasten hebben sinds kort overigens plaats in hotel Errera, dat duidelijk zijn dienst bewijst als een waardige en kwaliteitsvolle internationale ontvangstruimte. De werkingskosten ervan worden gedragen door de begroting Buitenlands Beleid (18,7 miljoen frank op BA 12.61).

Tweedens zijn er de activiteiten van de Vlaamse gemeenschapsattachés (16,8 miljoen op BA 12.26 en 74.01), evenals de kosten van de Vlaamse huizen in het buitenland, zijnde op dit ogenblik Wenen en straks ook Den Haag (25 miljoen op BA 12.60).

Ten derde zijn er de uitgaven met betrekking tot publicaties, promotiemateriaal en promotiecampagnes, waaronder als nieuwste initiatieven kunnen vermeld worden, een Engelstalige website (naar analogie met de bestaande Nederlandstalige versie) en de uitgave van de Vlaamse knipselkrant (in totaal goed voor 71,6 miljoen op BA 12.32).

Op de vierde plaats komen de initiatieven ter ondersteuning van de Vlaamse aanwezigheid en het Vlaams imago op internationaal vlak. De belangrijkste projecten terzake voor 1999 zijn FTI-technoland in april 1999, het vijftigjarig bestaan van de Raad van Europa, de ondersteuning van sportmanifestaties die bijdragen tot de internationale uitstraling van Vlaanderen, en een overeenkomst met “Vlamingen in de Wereld” (in totaal 96,7 miljoen frank op BA 12.33).

Specifiek voor de culturele ambassadeurs is dan weer 25,8 miljoen frank voorzien op BA 33.02.

En tenslotte zijn ook middelen ingeschreven voor grote manifestaties met een internationale uitstraling, met name het Van Dyckjaar (BA 12.27 : nog 30 miljoen in 1999, tegen 100 miljoen in 1998) en projecten rond het tweede millennium, zoals Keizer Karel, en Vlaanderen 2002 (BA 12.37 en 33.05 : 85 miljoen).

E. Het Vlaams ontwikkelingsbeleid

De kredieten voor het Vlaams ontwikkelingsbeleid bedragen in totaal 301,3 miljoen frank. Hierin is de subsidie begrepen van 53,2 miljoen aan de VVOB voor de werkingskosten van de zetel in Brussel en de kosten verbonden aan het onderwijs van het Nederlands in het buitenland (BA 33.01). Specifieke opdrachten die de VVOB voor rekening van de Vlaamse regering vervult in landen zoals Zuid-Afrika en Chili, worden bovenop deze basissubsidie gefinancierd.

De overige middelen voor het Vlaams ontwikkelingsbeleid gaan overigens hoofdzakelijk, zij het niet uitsluitend, naar de financiering van samenwerkingprojecten in Zuid-Afrika en Chili. In totaal gaat het om 61,1 miljoen voor contracten (BA 12.38), 177 miljoen voor subsidies (BA 30.05) en 10 miljoen voor waarborgverlening (BA 51.01). Ook hier ligt het in de bedoeling jaarlijks een overzicht van deze projecten te bezorgen aan het Vlaams Parlement.

Een hoofdstuk apart vormt de humanitaire hulp of noodhulp, die niet als duurzame ontwikkeling kan beschouwd worden, maar die in bepaalde omstandigheden levensnoodzakelijk is voor landen en bevolkingen die getroffen worden door natuurrampen of de gevolgen van oorlogssituaties. De nood op wereldvlak is bijzonder groot, en – uit haar aard – ook voor een groot deel onvoorspelbaar. Elk jaar wordt hiervoor een krediet van 10 miljoen frank ingeschreven (BA 33.03). Zonodig wordt dit bedrag via herschikkingen opgetrokken om in te gaan op vragen waarop Vlaanderen een zinvol antwoord kan helpen geven. Zo zal het uiteindelijke bedrag in 1998 na de laatste herschikking 23 miljoen frank bedragen, ter ondersteuning van de Balkanactie van de gemeenten, specifieke acties voor Kosovo van verschillende organisaties, en hulp aan Soedan. Dit bewijst afdoende dat het werken met begrotingsherschikkingen voldoende flexibiliteit biedt om soepel te kunnen inspelen op gebeurtenissen die zich onverwacht voordoen.

Nog in de afgelopen week ontving de minister-president overigens de ambassadeurs van de door orkaan Mitch getroffen Centraal-Amerikaanse landen. Zij vertelden hem dat de omvang van de natuurramp dermate groot is, dat de wederopbouw van hun landen gemakkelijk 30 tot 50 jaar kon duren. Terzake werd dan ook een drievoudige beslissing getroffen. Vooreerst zal het Rode Kruis Vlaanderen gevraagd worden in te staan voor het kanaliseren van de noodhulp en de noodcommunicatie met de getroffen gebieden. Tweedens zal via

de VVSG een oproep tot samenwerking en hulp worden gericht tot de – altijd opnieuw solidaire – gemeenten. En tenslotte heeft de minister-president principieel ook een steun ten belope van 40 miljoen toegezegd voor de periode 1999-2000.

F. Subsidies

In een alles bij elkaar nog jong en zeer dynamisch beleidsdomein als het Vlaams buitenlands beleid, blijven subsidies – ook los van internationale akkoorden – een belangrijk beleidsinstrument. Ze kunnen met name als uitdrukking van onze goede wil om samenwerking met landen en deelstaten aan te gaan, de “wegbereider” zijn voor verdragen. Ze kunnen overigens ook betrekking hebben op landen of regio's waarmee niet onmiddellijk een akkoord in het vooruitzicht wordt gesteld, maar waar specifieke contacten toch nuttig zijn. Hierbij kan, bijvoorbeeld, gedacht worden aan Japan, waar Vlaanderen in de belangrijke Kansai-regio, meer bepaald in Osaka, een Vlaams centrum ondersteunt. Het moge duidelijk zijn dat dit centrum voor Vlaanderen een economisch en cultureel bruggenhoofd is.

Het totale subsidiebedrag is met zijn 132,3 miljoen frank (BA 30.02) in elk geval niet onaanzienlijk. Daarnaast bestaan er overigens nog enkele kleinere specifieke subsidies voor de v.z.w. Pro Museo Judaico (BA 33.04), de Europeade van de Europese Volkscultuur (BA 33.46) en het Europees Jeugd-orkest (BA 35.21). Nieuw voor 1999 is een aparte basisallocatie (BA 33.06) waarop alle subsidies aan de Vlaams-Nederlandse Stichting Ons Erfdeel werden samengebracht, ook vanuit Cultuur.

G. Onderzoek en studies

Hier dient melding gemaakt van een specifieke basisallocatie (BA 12.40) waarop 20 miljoen frank is voorzien ten behoeve van studies met betrekking tot het Vlaams buitenlands beleid.

H. Het programma Centraal- en Oost-Europa

Alhoewel de middelen voor het samenwerkingsprogramma Centraal- en Oost-Europa (COE) zijn ingeschreven in programma 51.9 “Extern Economisch Beleid”, moge het duidelijk zijn dat de doelstellingen van dit samenwerkingsprogramma veel ruimer zijn dan het strikt economische.

Daar waar in de memorie van toelichting bij de uitgavenbegroting een uitgebreide stand van zaken met betrekking tot het programma COE is terug te vinden, wil de minister-president de commissiele-

den niet onthouden dat hij nog tijdens zijn bezoek, van 27 augustus tot 3 september, aan een selectie van deze landen (met name Litouwen, Polen, Sint-Petersburg, Hongarije en Slovenië), ter plaatse, via contacten met lokale publieke en privé-partners, ondubbelzinnig het nut heeft kunnen vaststellen van dit programma. Een verslag van dit bezoek, evenals een brochure over de Vlaamse projecten in de bezochte landen zullen aan de commissie worden overgemaakt.

In 1999 bedraagt het totale krediet voor het samenwerkingsprogramma Centraal- en Oost-Europa 252,6 miljoen frank.

Een drietal nieuwe accenten zullen worden gelegd. Vooreerst komt er een grotere afstemming van de projecten met de samenwerkingsprogramma's die in het kader van de bilaterale verdragen worden opgesteld. Een duidelijk voorbeeld hiervan is te vinden in Hongarije. Daar waar in het jongste samenwerkingsprogramma met Hongarije bepaald is dat Vlaanderen bereid is een afvalverwerkingsplan te financieren in een door de Hongaarse regering aangeduide regio, wordt dit plan uiteindelijk gefinancierd via het programma COE. De regio Pest werd hiervoor geselecteerd. Tweedens komt er een nauwe opvolging van en afstemming op de prioriteiten die volgen uit de toetredingsonderhandelingen en de pre-toetredingsstrategie van de Europese Unie. En tenslotte is in de begroting 1999 de mogelijkheid ingeschreven om een continu en systematisch evaluatiesysteem via een extern bureau op te zetten.

I.2.4 BUITENLANDS ECONOMISCH BELEID

De begroting voor de realisatie van het economisch buitenlands beleid is terug te vinden in de programma's 51.4, 51.9 en 54.1. De minister-president wil in zijn toelichting terzake kort focussen op drie doelstellingen die vooropstaan in het economisch luik, te weten : (1) een actief prospectiebeleid voor het aantrekken van buitenlandse investeringen, (2) het exportpromotiebeleid, en (3) de internationale ontplooiing van de Vlaamse ondernemingen.

A. Resultaten van het aantrekkingsbeleid “buitenlandse investeringen”

Zoals hoger reeds uiteengezet levert de, pas in 1994 op de sporen gezette, “Dienst Investeren in Vlaanderen” bijzonder puik werk. De dotatie waarmee deze dienst werkt zal voor het komende begro-

tingsjaar 255 miljoen frank bedragen (tegenover 245 miljoen in 1997 en 252 miljoen in 1998).

B. Buitenlandse handel

B.1 Dotatie aan Export Vlaanderen (BA 41.01)

De Vlaamse uitvoer houdt, ondanks de economische crisissen in Japan, Zuidoost-Azië en Rusland, vrij goed stand, ondanks een in dat licht best begrijpelijke terugval. Waar in 1997 nog een groei van de export met 12 % te noteren viel, bedraagt de stijging van de export tijdens de eerste acht maanden van dit jaar 9,9 %. Als men weet dat de uitvoer naar landen zoals Indonesië, Thailand en Zuid-Korea dit jaar spectaculair is teruggevallen (van -30 tot -60 %), kan men die bijna 10 % desalniettemin nog een goed resultaat noemen. De weerslag van de crisis in deze landen bleef dus relatief beperkt, en wel omdat deze markten een veel meer beperkt deel van ons uitvoerpakket uitmaken. Daartegenover is er – a.h.w. bij wijze van compensatie – een duidelijke opleving van de leveringen binnen de Europese Unie (+11 %), en is er de blijvende “exportboom” naar Centraal-Europa. Vooral Polen en Hongarije zijn in dit opzicht belangrijk.

Daar waar de cijfers voor 1998 dus al bij al nog vrij hoopgevend zijn, mogen we niet uit het oog verliezen dat 1999 waarschijnlijk een veel meer moeilijk exportjaar wordt, omdat de weerslag van de economische crisissen in verschillende delen van de wereld nog altijd niet volledig verwerkt is. Anderzijds betekent 1999 ook de invoering van de Euro en het bijhorende wegvallen van het wisselrisico voor de Vlaamse exporteurs naar niet minder dan 10 landen (eigenlijk 9, want met Luxemburg bestaat sowieso nu al een muntunie). Dit kan voor gevolg hebben dat het marktaandeel naar deze landen, dat nu ongeveer 63 % bedraagt, nog zal toenemen. Dit kan dus een beduidende meevaller zijn voor de Vlaamse export.

Ingevolge al deze evoluties is de concentratie van de Vlaamse uitvoer naar het ganse Europese continent versterkt tot ongeveer 82 %. Dit is een zeer hoge concentratiegraad. Op korte termijn is dit ongetwijfeld een goede zaak, aangezien Europa het economisch nu goed doet. Maar op langere termijn doet dit niets af van het feit dat Vlaanderen blijvend inspanningen moet leveren voor de diversifiëring, zowel inzake markten als producten.

Jaar na jaar (met uitzondering van 1996 – dat voor Export Vlaanderen het “hervormingsjaar” bij uitstek was) heeft de Vlaamse regering de middelen

die hiervoor kunnen worden ingezet, verhoogd, de cijfers spreken voor zich :

- 1995 : dotatie van 632 miljoen op een totale begroting van 788 miljoen ;
- 1996 : dotatie van 610 miljoen op een totale begroting van 784 miljoen ;
- 1997 : dotatie van 711 miljoen op een totale begroting van 802 miljoen ;
- 1998 : dotatie van 835 miljoen op een totale begroting van 978 miljoen ;
- 1999 : dotatie van 852 miljoen op een totale begroting van 1026 miljoen.

Over een periode van slechts vijf jaar wordt hiermee dus een stijging van niet minder dan 30 % gerealiseerd.

Daarbij moet ook nog rekening worden gehouden met de dotatie aan de VLAM die voor het komende begrotingsjaar 153 miljoen zal bedragen, hetzij een lichte stijging met 7 miljoen frank. Een belangrijk deel van deze middelen gaat naar de promotie in het buitenland van de Vlaamse agro- en visserijproducten, onder meer via marktverkenning, beurzen en twee buitenlandse kantoren.

B.2 Bijzondere dotatie voor exportsubsidies (BA 41.02)

De belangrijkste nieuwigheid in de begroting 1999 is de toekenning van een bijzondere dotatie ter ondersteuning van exportactiviteiten van ondernemingen en bedrijfsgroeperingen die bijdragen tot de bevordering van de uitvoer. Er wordt circa 138 miljoen frank opzijgezet om de bedrijven en bedrijfsgroeperingen die bepaalde exportgerichte acties ondernemen financieel te steunen.

Met deze middelen zal Export Vlaanderen vanaf 1 januari 1999 het nieuwe subsidiereglement toepassen. Het nieuwe reglement is reeds in eerste lezing door de Vlaamse regering goedgekeurd en ligt thans voor advies bij de Raad van State. Het nieuwe reglement in kwestie houdt een vereenvoudiging in op verschillende domeinen. Het is transparanter en de te voeren procedure met het oog op toekenning van subsidies is ingekort. Reeds bij het indienen van de aanvraag kan de aanvrager vrij goed inschatten welke de hoogte van de subsidie zal zijn. Van belang is tevens dat de bevoegdheid tot toekenning van subsidies nu ten volle aan

Export Vlaanderen toekomt, weliswaar met een beroepsmogelijkheid bij de bevoegde minister.

Zonder het debat ten gronde te willen aangaan over de inhoud van dit nieuwe reglement, meent de minister-president dat hiermee een belangrijke bijdrage wordt geleverd tot het realiseren van een van de meest prioritaire doelstellingen van de beleidsbrief, met name het meer bedrijfsgericht maken van het exportondersteuningsbeleid. Hiermee wordt overigens ook tegemoet gekomen aan de bekommernis terzake die in deze commissie reeds meermalen werd geuit.

C. Internationalisering van het Vlaamse bedrijfsleven

Het is bekend dat het Vlaamse bedrijfsleven nogal honkvast is. Toch zijn er qua internationalisering ook knappe prestaties te melden. Om deze dynamiek verder aan te zwengelen, ondersteunt de Vlaamse overheid de Vlaamse bedrijven in het buitenland via haar netwerk van Vlaamse economische vertegenwoordigers en handelssecretarissen. Netwerk dat in de loop van vorig jaar en dit jaar gevoelig werd uitgebreid.

Daarnaast wil de minister-president nog twee specifieke initiatieven aanhalen.

C.1 Het Fonds Vlaanderen-Azië

Hieromtrent kan de minister-president meedelen dat dit fonds sinds begin 1998 operationeel is. In de loop van de maand oktober van dit jaar kon reeds een eerste project voor Maleisië door hem worden goedgekeurd. Momenteel zitten er nog een viertal dossiers in de pijplijn, die mogelijks voor het einde van het jaar worden gefinaliseerd.

Het moge hierbij duidelijk zijn dat de, hoger reeds aangehaalde, economische en financiële crisis in Azië een rem gezet heeft op de inspanningen van de Vlaamse bedrijven in dat werelddeel. Toch kan anderzijds worden vastgesteld dat de mogelijkheden van acquisities vanuit Vlaanderen ook versterkt worden door de lokale muntverzwakking en door de flexibilisering van de lokale regelgeving op het punt van buitenlandse investeringen.

Aangezien het uitbetalingsritme hoe dan ook vertraagt, wordt voor de in behandeling zijnde en nieuwe dossiers voorgesteld om het bijkomend betalingskrediet voor het Fonds Vlaanderen-Azië voor 1999 te bepalen op 73,4 miljoen.

C.2 Project Export Kempen

Nog in het kader van het economisch buitenlands beleid wil de minister-president ook wijzen op een project dat de achterstand in exportgerichtheid van de KMO's in de Kempen wil wegwerken. Het project in kwestie beoogt meer bepaald de verbetering van de internationale marktpositie van de KMO's uit het arrondissement Turnhout, en richt zich meer specifiek naar de bedrijven in de 12 gemeenten van het doelstelling 2-gebied. Voor de cofinanciering als EFRO-project in het doelstelling 2-gebied wordt een bedrag van 19 miljoen ingeschreven op de begroting (BA 12.21). Het project loopt al een aantal jaren en heeft ook in het verleden steun genoten. De middelen die nu worden ingeschreven maken een verlenging van 3 jaar mogelijk, zodat de totale looptijd van het programma uiteindelijk 10 jaar zal bedragen. De sponsor van het project is de Kempense Kamer van Handel en Nijverheid.

Afsluitend vraagt de minister-president de goedkeuring van het Vlaams Parlement voor alle genoemde decreetsartikelen, en voor de specifiek aan deze commissie toegewezen elementen van de begrotingstabel *sensu stricto*, evenals voor de begrotingen van de DAB Investeren in Vlaanderen en van het Fonds Vlaanderen-Azië.

II. ALGEMENE BESPREKING

II.1 Algemene appreciatie van de beleidsbrief en de begroting

Voorafgaandelijk aan de eigenlijke bespreking wenst de heer Herman Suykerbuyk zijn waardering uit te spreken voor de voorliggende beleidsbrief, die hij een doorwrocht werkstuk acht te zijn, waarin een klare lijn te onderkennen valt. Lijn die men overigens ook in de concrete uitvoering van het Vlaams buitenlands beleid goed kan herkennen.

Namens de Volksunie verklaart de heer Paul Van Grembergen deze algemene inschatting van de heer Herman Suykerbuyk te delen. Ook de Volksunie zal derhalve deze beleidsbrief en het onderdeel "Buitenlands Beleid" van de begroting goedkeuren. Dit niet alleen omwille van de realisaties van het Vlaams buitenlands beleid, maar ook omwille van de in de beleidsbrief reeds impliciet vervatte aspiraties om nog verdere stappen te zetten.

Namens de SP-fractie verklaart ook de heer Fred Dielens zich volmondig achter de beleidsbrief en de daarbij horende begrotingsvoorstellen te kunnen scharen.

II.2 Algemeen politiek buitenlands beleid

A. Nood aan een eigen Vlaamse vertegenwoordiging naar het buitenland toe

A.1 Achtergronden van die nood

A.1.1 Te verwachten institutionele ontwikkelingen

De heer Herman Suykerbuyk acht het bijzonder positief dat Vlaanderen zich in zijn buitenlands beleid niet enkel toelegt op economische belangenbehartiging. Elk buitenlands beleid moet in de eerste plaats immers een politiek beleid zijn. Daar waar hij dus ten volle het belang onderschrijft van het streven om Vlaanderen – op heden nog als deelstaat – politiek een stem te geven in de wereld, is hij tegelijk de mening toegedaan dat de tijd nabij is dat een sterker autonoom geworden Vlaanderen zich ten gronde zal moeten laten gelden op internationaal vlak, teneinde erkend en aanvaard te worden door de wereldgemeenschap, en dan in het bijzonder door Europa. Aanwezigheid op het terrein is voor Vlaanderen dan ook van primordiaal belang. Zijns inziens is de huidige vertegenwoordiging via gemeenschapsattachés en Vlaamse economische vertegenwoordigers daarvoor niet voldoende.

Voor de heer Luk Van Nieuwenhuysen ligt de nadruk in het Vlaams buitenlands beleid nog al te veel op het economische. Deze mercantiele grondstroom leidt hij af uit de verstrekte cijfergegevens over het Vlaams buitenlands beleid, evenals uit de inhoudelijke beschrijving ervan in de beleidsbrief. Niet minder dan 41 % van de middelen blijken immers economisch gerelateerd te zijn, terwijl het algemeen buitenlands beleid slechts goed is voor 22,8 % van de middelen. Zonder in enige mate te willen pleiten voor een vermindering van de aan het extern economisch beleid bestede middelen, meent de heer Luk Van Nieuwenhuysen echter wel dat de verhouding tussen de twee grote assen van het Vlaams buitenlands beleid wat evenwichtiger zou moeten worden. Door het optrekken van de totaliteit van de middelen zou met name het algemeen buitenlands beleid meer middelen moeten krijgen. Zulks is zijns inziens nodig, omdat in de huidige situatie de buitenlandse ambitie van

Vlaanderen in wezen al een heel stuk verder moet gaan dan het “op de kaart zetten van Vlaanderen”. Hij verwijst terzake naar het in The Guardian van 3 november 1998 verschenen artikel, waarin de minister-president gewag maakte van de mogelijke “vervluchting” van België in de loop van de komende 20 jaar. Deze evolutie komt de heer Luk Van Nieuwenhuysen dermate onafwendbaar voor, dat het absoluut nodig is dat Vlaanderen zich daar nu al op zou voorbereiden.

Daar waar men op het eerste zicht inderdaad de indruk zou kunnen krijgen dat het Vlaams buitenlands beleid zeer economisch gericht is, wenst de minister-president een en ander toch wat te nuanceren. Om de globale cijfers van de begroting in hun juiste perspectief te kunnen zien, moet men er immers rekening mee houden dat onder het economisch luik ook de middelen voor het programma Centraal- en Oost-Europa (goed voor 252 miljoen frank) vervat liggen. Dit ondanks het feit dat het programma COE veel ruimer is dan economie in de strikte zin van het woord. Hiermee worden immers ook politieke, maatschappelijke en sociale ontwikkelingen in Centraal- en Oost-Europa ondersteund.

A.1.2 Ontbreken van een echt federatief buitenlands beleid

De heer Paul Van Grembergen klaagt de huidige situatie, waarin de Belgische federale overheid een eigen buitenlandpolitiek voert, zonder daaromtrent een echt gestructureerde dialoog te voeren met de deelstaten, aan. In een doorgedreven federale logica moet de buitenlandpolitiek van een federatie steeds gedragen worden door zowel de federale overheid, als de gefedereerde entiteiten. Daartoe moet binnen een degelijk gestructureerd systeem, een voortdurend overleg gevoerd worden tussen alle betrokkenen.

Het huidige Belgische buitenlandbeleid kan bezwaarlijk pretenderen het buitenlandbeleid van de hele federatie te zijn. En, wat erger is, wil dit blijkbaar ook niet zijn of worden. Belangrijke kringen in dit land verzetten zich hiertegen, en ontszeggen – op grond van constitutionele drogredenen – zelfs elke externe symboolwaarde aan de deelstaten.

Dit verzet komt overigens ook op andere domeinen tot uiting. Toen de eerste contouren van bepaalde voorgenomen internationale economische en financiële operaties leken te wijzen op de

totstandkoming van allianties met Nederland, werd dit in bepaalde kringen geïnterpreteerd als een potentiële versterking van Vlaanderen, en derhalve als een bedreiging voor België. Meteen kwam vanuit het Belgisch establishment een offensief op gang dat noch min noch meer expliciet gericht was op het tegenwerken en zelfs verhinderen van die operaties. Hetgeen er in casu op neerkwam dat “België” zich openlijk tegen zijn grootste deelstaat keerde. Voor het succesvol afblokken van die Vlaams-Nederlandse financiële toenaderingspogingen werden sommige betrokkenen reeds zeer kort na de feiten zelfs beloond met een adellijke titel.

Uit dit alles concludeert de heer Paul Van Grembergen dan ook dat bij de komende staatshervorming de grootst mogelijke aandacht zal moeten worden besteed aan de externe component van het beleid. Meer in het bijzonder dient te worden nagestreefd dat Vlaanderen – los van elke bevoogding door een Belgisch minister van Buitenlandse Zaken – een eigen buitenlandse politiek kan voeren, en internationaal volwaardig kan optreden.

Ondertussen stelt de heer Paul Van Grembergen met genoegen vast dat in de voorliggende beleidsbrief – minstens in zijn politiek-filosofische context – impliciet reeds de verzuchting besloten ligt om volwaardig actor te worden op het internationale toneel. Het spreekt voor zich dat hij deze aspiraties ten volle ondersteunt.

Hierop inpikkend laat de heer Fred Dielens opmerken dat hij het volledig eens is met de heer Paul Van Grembergen waar deze constateert dat een waarachtig federatief buitenlands beleid tot op heden vrijwel volledig ontbreekt. Of zulks inherent verbonden is aan het huidige constitutionele systeem is zijns inziens niet zeker. Met name wijst hij erop dat een verklarende factor voor een en ander kan gelegen zijn bij de politici van de onderscheiden niveaus die zich al te zeer fixeren op het eigen niveau.

De minister-president laat hieromtrent opmerken dat er in zekere mate een federatief buitenlandbeleid wordt gevoerd, met name dan via het overleg dat plaatsgrijpt binnen de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid (IMCBB). Zo loopt onder andere de standpuntbepaling ten aanzien van de Europese ontwikkelingen vrij goed. Hetgeen overigens duidelijk mocht blijken uit de besprekingen rond het Verdrag van Amsterdam. Tegelijk erkent hij dat die vorm van samenwerking vooralsnog beperkt is tot een aantal domeinen. Het buitenlandbeleid van België valt derhalve inderdaad niet zonder meer te duiden als een federatief

buitenlandbeleid, maar is inderdaad nog al te vaak het beleid dat door het federale niveau wordt aangekleefd. Een buitenlandbeleid dat ten volle door de federatie én de deelstaten wordt uitgezet is vooralsnog een wensdroom.

A.1.3 Problemen met het Belgisch diplomatenkorps

Gezien Vlaanderen vooralsnog niet over een voldoende eigen officiële aanwezigheid in het buitenland beschikt, constateert de heer Herman Suykerbuyk dat Vlaanderen noodgedwongen nog steeds is aangewezen op federale diplomaten. In de huidige constitutionele stand van zaken is het duidelijk dat die ook ten dienste zouden moeten staan van de deelstaten. Hij meent echter begrepen te hebben dat op de Vlaamse diplomatieke dagen van afgelopen juli 1998, toch enige kritiek te horen was op de houding van bepaalde federale diplomaten. Zonder dit te willen veralgemenen – zijn ervaringen leren hem immers dat er zeker ook diplomaten zijn die hun taak t.a.v. het gewijzigde Belgisch bestel goed invullen – had hij toch graag vernomen of een evaluatie van het functioneren van het terzake bestaande samenwerkingsakkoord zich niet opdringt?

De heer Paul Van Grembergen wil in deze verwijzen naar hetgeen zich in China heeft afgespeeld tijdens het recente staatsbezoek aldaar van federaal premier Jean-Luc Dehaene. Door journalisten gevraagd naar een reactie op de, hoger reeds door de heer Luk Van Nieuwenhuysen aangehaalde, uitspraken van de Vlaamse minister-president in *The Guardian*, zou de premier geweigerd hebben daarop in te gaan. De daar aanwezige federale diplomaten zouden echter wel degelijk hun afkeuring hebben laten blijken.

In meer algemene zin meent de heer Paul Van Grembergen overigens dat nog te veel Belgische diplomaten zichzelf louter zien als diplomaten van het koninkrijk België, en hierbij volgaarne negeren dat zij geacht worden ook de deelstaten te vertegenwoordigen. Dat zij zo tegen de geest en de letter van de grondwet ingaan, acht hij ronduit onaanvaardbaar te zijn. Minstens dringt zich een grondige bij- en herscholing van het huidige diplomatenkorps op.

De minister-president antwoordt hierop dat zeker niet alle federale diplomaten over dezelfde kam mogen geschoren worden. Velen van hen werken immers, in volle federale loyauteit, wel degelijk ook voor de deelstaten. Anderen daarentegen hebben inderdaad nog altijd niet door dat er zich in België,

en dan meer in het bijzonder voor wat betreft de externe betrekkingen, diepgaande mutaties hebben voorgedaan sinds de staatshervorming van 1993. Aan deze personen moet dringend diets gemaakt worden dat er in België een nieuwe realiteit bestaat. Gezien zijn optreden naar aanleiding van het bezoek van federaal premier Jean-Luc Dehaene, geldt zulks blijkbaar ook voor de Belgische ambassadeur in China.

De minister-president voegt hier nog aan toe dat er in de scholing van jonge federale diplomaten ondertussen overigens wel al aandacht wordt besteed aan hun taken ten aanzien van de deelstaten. Federaal minister van buitenlandse zaken Derycke heeft hiermee een belangrijke stap vooruit gezet. Meer in het bijzonder maken zij tijdens het eerste jaar van hun opleiding – via bezoeken – gedurende drie dagen kennis met de Vlaamse instellingen en administraties. In het tweede jaar van hun opleiding volgt dan – weerom via bezoeken – een economische stage van een week in Vlaanderen. Voor de oudere diplomaten is voorzien dat ze naar aanleiding van een wisseling van post, gedurende een dag kennis kunnen maken met Vlaanderen. Ook worden er – ten aanzien van elk van de gemeenschappen – meer algemene diplomatieke dagen georganiseerd, waarbij het federale diplomatenkorps gedurende een dag kennis kan maken met Vlaanderen.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen voegt hier nog aan toe dat de Belgische diplomatie niet alleen de deelstaten miskent, maar het daarenboven ook nog altijd bestaat om België als een Franstalig land af te schilderen.

A.2 Een eigen Vlaamse diplomatieke basisstructuur

Voor de heer Herman Suykerbuyk is het duidelijk dat, in het licht van de zich aandienende institutionele ontwikkelingen, Vlaanderen al in de min of meer nabije toekomst zal moeten kunnen voorzien in eigen politieke vertegenwoordigers in het buitenland.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen wijst erop dat, zijns inziens, die noodzaak zich niet ergens in de nabije toekomst situeert, als wel nú reeds volop bestaat. De evolutie naar een meer zelfstandig Vlaanderen is momenteel immers al volop aan de gang, en het buitenland stelt zich daar op heden reeds vragen bij. Vlaanderen kan het zich daarbij niet permitteren om het buitenland niet eigenstan-

dig informatie te verschaffen over deze aangelegenheid. Bij wijze van voorbeeld haalt de heer Luk Van Nieuwenhuysen de hele vaudeville rond het rapport Columberg – over de veronderstelde miskenning van de rechten van de Franstalige minderheid in de Vlaamse Rand – aan. Hoewel dit rapport uiteindelijk is gesneuveld in de bevoegde commissie van de Raad van Europa, is het kwaad toch deels geschied. Iets van twijfel omtrent Vlaanderen zal immers sowieso altijd blijven bestaan in minder geïnformeerde kringen. De enige manier om zulke incidenten in de toekomst te vermijden, is het opzetten van een eigen Vlaamse diplomatieke staf die in het buitenland accurate toelichting kan geven bij de ontwikkelingen die zich in België voordoen. Aan dit buitenland moet immers ten spoedigste diets worden gemaakt dat Vlaanderen, als grootste deelstaat van de uit twee delen bestaande Belgische federatie, al lang niet meer op dezelfde voet staat als een Spaanse of een Italiaanse regio, of een Duits bondsland.

Ook de heer Paul Van Grembergen onderschrijft volmondig de noodzaak van een eigen Vlaamse diplomatieke staf, om de onafwendbare evoluties die zich in België zullen voordoen eenmaal de weerstanden binnen bepaalde politieke partijen weggeërodeerd zijn, te duiden in het buitenland. Hij wijst er tegelijk op dat een dergelijk diplomatiek korps niet van de ene op de andere dag kan worden opgebouwd. Hij pleit er dan ook voor om nu reeds werk te maken van, en te investeren in, een scholing voor toekomstige Vlaamse diplomaten. Als voorbeeld dat zulks zeer effectief kan zijn, haalt hij aan dat het ANC, reeds vele jaren voor de machtsovername in Zuid-Afrika, met goed gevolg een dergelijk eigen diplomatenkorps uitbouwde.

De minister-president repliceert hierop dat bij dit alles niet uit het oog mag worden verloren dat het Vlaams buitenlands beleid hoe dan ook nog steeds een erg jong buitenlands beleid is, dat gradueel, maar ook degelijk, wordt ingevuld op het terrein. Op het vlak van de communicatie van Vlaanderen naar de buitenwereld toe, bijvoorbeeld, werden over de afgelopen vier jaar al heel wat initiatieven genomen. Vlaanderen kan bij dit alles overigens enkel op zichzelf rekenen; bij de staatshervorming van 1993 die ruime externe bevoegdheden toekende aan de deelstaten zijn immers geen federale ambtenaren mee overgekomen. Elke versterking van het Vlaams buitenlands beleid moet derhalve intern gerealiseerd worden.

Qua buitenlandagenten is ook de minister-president de mening toegedaan dat hun scholing en opleiding moet aangepast worden met het oog op een toe-

komstige meer politiek-consulaire aanwezigheid in het buitenland. Ook dit zal echter opnieuw stap voor stap ingevuld moeten worden. Dit betekent echter nog niet dat het federale diplomatieke apparaat zomaar moet worden afgeschreven, of zonder meer moet worden gedoubleerd. Ook de mogelijkheden die dat niveau biedt moeten door Vlaanderen maximaal worden benut. De inhoudelijke vormgeving van een en ander zal in de toekomst echter hoe dan ook moeten worden opgestart.

De heer Herman Suykerbuyk brengt hierop te berde dat het inderdaad een goed idee ware om zich in eerste instantie te richten op het consulaire niveau. Dit niveau heeft, uit zijn aard, immers een onmiddellijk concreet nut voor Vlaanderen.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen laat opmerken dat hij via een schriftelijke vraag vroeger reeds bij de minister-president gepeild heeft naar de mogelijkheid om in het buitenland een eigen net van ereconsuls op te zetten. Het antwoord op die vraag luidde toen dat zulks, op grond van het Verdrag van Wenen inzake Consulair Verkeer, niet mogelijk was. Terzake stelt hij zich de vraag of het, mits enige inventiviteit en creativiteit, toch niet mogelijk zou zijn om via een parallelle piste te komen tot de uitbouw van een netwerk van buitenlanders, dan wel Vlamingen in het buitenland, teneinde de belangen van Vlaanderen aldaar beter te kunnen behartigen.

Hoewel het belang van een eigen netwerk van buitenlandse vertegenwoordigers evident is, herhaalt de minister-president dat Vlaanderen in de huidige constitutionele toestand vooralsnog geen eigen consulair netwerk kan opzetten. De regels van het internationaal publiekrecht dienaangaande zijn immers zeer duidelijk. Wel wordt onderzocht of het mogelijk zou zijn om een netwerk op te richten van Vlaamse adviseurs voor de buitenlandse handel. Export Vlaanderen is de facto trouwens reeds bezig met het opstellen van een lijst van terzake nuttige contacten.

A.3 Vertegenwoordiging van Vlaanderen in parlementaire gremia

De heer Herman Suykerbuyk laat opmerken dat de aanwezigheid van Vlaanderen in het buitenland, niet enkel een zaak van de uitvoerende macht is. Zijns inziens heeft ook het Vlaams Parlement hierin een rol te spelen. Meer bepaald komt het hem voor dat het Vlaams Parlement momenteel maar erg zwak invulling geeft aan zijn aanwezigheid in buitenlandse parlementaire gremia allerhande. De blijvende problemen met de Vlaamse vertegen-

woordiging in de parlementaire vergadering van de Raad van Europa zijn hiervoor symptomatisch. Verwijzend naar het te elfder ure tegenhouden van het hoger reeds aangehaalde rapport-Columberg, meent de heer Herman Suykerbuyk dat het nut van dergelijke delegaties nu toch niet meer ter discussie zou mogen staan. Het Vlaams Parlement moet hier dan ook de hand in eigen boezem durven steken.

Hoewel het hier in wezen over een parlementaire aangelegenheid gaat, verklaart de minister-president dat het hem inderdaad aangewezen voorkomt dat het Vlaams Parlement zou zorgen voor een goede vertegenwoordiging in alle gremia waarin het op Europees niveau kan participeren. Zulks geldt derhalve ook voor de Raad van Europa, hoewel het Vlaams Parlement daarin in wezen slechts op indirecte manier, via de gemeenschapssenatoren, vertegenwoordigd is.

B. Nood aan een Vlaamse denktank m.b.t. het buitenlands beleid

De heer Herman Suykerbuyk brengt in het midden dat het buitenlands beleid meer moet zijn dan iets dat in de dagdagelijkse praktijk stap voor stap wordt uitgezet op het terrein. Een buitenlands beleid die naam waardig, is het aan zichzelf verplicht om ook een stevige theoretische onderbouw te hebben. Een buitenlandbeleid dat geschraagd wordt door (voorafgaand) studie- en denkwerk zal daarenboven met meer kans op succes geïmplementeerd kunnen worden, en zal – zonodig – ook veel sneller bijgestuurd kunnen worden.

Hij pleit er dan ook voor om nu eindelijk werk te maken van de – tussen de regels van de opeenvolgende beleidsbrieven reeds vele jaren aangekondigde – denktank over het Vlaams buitenlands beleid. In zijn opvatting moet deze denktank overigens finaal uitgroeien tot een soort Vlaams “Clingendael”.

C. Bilaterale politiek

C.1 Nederland

C.1.1 Nederlandse terughoudendheid t.a.v. de nieuwe Belgische federale realiteit

Inzake de relaties met Nederland verklaart de heer Herman Suykerbuyk zich niet van de indruk te kunnen ontdoen dat men in Nederland al te weinig oog heeft, of wil hebben, voor de nieuwe Belgische federale realiteit. Van zodra men het domein van het louter culturele overstijgt wordt de samenwer-

king met Nederland immers bepaald moeilijk. Zo is, bijvoorbeeld, het centrale Nederlandse bestuur gewoon opgestapt uit het grote Delta-overleg tussen de havens. Terwijl min of meer dezelfde vaststelling kan worden gemaakt met betrekking tot het dossier van de IJzeren Rijn. Van Vlaamse kant uit zullen derhalve pogingen moeten worden ondernomen om die terughoudendheid wat te ontzenuwen.

Inzake de vertraging in het dossier van de IJzeren Rijn laat de minister-president opmerken dat men het feit onder ogen moet durven zien dat er aan Belgische kant ook heel wat tijd verloren is gegaan. Op het ogenblik dat in het kader van de Europese Unie de grote infrastructuurwerken naar voor kwamen, heeft België immers bepaald terughoudend gereageerd. Overigens loopt een en ander zelfs binnen Nederland niet altijd van een leien dakje. De problemen waarmee de Betuwelijn ondertussen te kampen heeft kunnen hiervoor model staan. Hij treedt de heer Herman Suykerbuyk echter ten volle bij waar deze suggereert dat Vlaanderen in de toekomst op een zeer realistische manier met Nederland zou omgaan.

De heer Paul Van Grembergen, hierin bijgetreden door de heer Stefaan Platteau, verklaart zich terzake niet van de indruk te kunnen ontdoen dat Nederlandse parlementariërs in hun contacten met Vlaanderen doorgaans een stuk vrijmoediger zijn dan leden van de Nederlandse uitvoerende macht. Deze aarzelende houding van de Nederlandse regering vindt waarschijnlijk haar oorsprong in een zekere huiver om betrokken te raken in de politieke evoluties die zich in België afspelen. Vooralsnog beperkt men er zich in Nederland dan ook toe om akte te nemen van deze evoluties, en kijkt men verder de kat uit de boom. De heer Paul Van Grembergen acht het in deze overigens ook niet geheel uitgesloten dat er daaromtrent een soort afspraak zou bestaan tussen de Belgische federale instanties (en bepaalde andere kringen die daarachter schuil gaan) en de Nederlandse overheid. Deze officiële terughoudendheid betekent overigens niet noodzakelijk dat er onderhuids toch geen belangstelling zou zijn voor wat zich in de Belgische structuren aan het voordoen is. Hij is er dan ook van overtuigd dat éénmaal het onvermijdelijke gebeurd is, de Nederlanders de grootste medestanders van Vlaanderen zullen worden. In afwachting daarvan blijft hij de mening toegedaan dat Vlaanderen de Nederlanders – hoe utilitair en berekenend ze van nature ook mogen zijn – best verder blijft koesteren. Binnen Europa zullen Vlaanderen en Nederland immers vroeg of laat inzien dat ze elkaars natuurlijke partner zijn. Een voluntaristisch beleid

ten aanzien van onze noorderburen is derhalve meer dan aangewezen.

De minister-president bevestigt dat Nederland inderdaad vaak vrij terughoudend staat ten aanzien van wat zich in België afspeelt. Hij wijst er daarbij echter op dat dit niet typisch is voor Nederland alleen. Ook andere staten van de Europese Unie kijken wat vreemd aan tegen hun nieuwe regionale partners.

De heer Stefaan Platteau meent dat vooral de periodieke ontmoetingen tussen de Vlaamse en de Nederlandse minister-presidenten een goede gelegenheid kunnen zijn om ten gronde te werken aan het wegnemen van de Nederlandse achterdocht tegenover de ontwikkelingen die zich in België aan het voordoen zijn. Van de minister-president had hij in dit licht dan ook graag vernomen wanneer en waar de eerstvolgende topontmoeting zal doorgaan, en welke punten er dan op de agenda zullen staan?

De minister-president deelt terzake mee dat de volgende ontmoeting met minister-president Wim Kok zal doorgaan in Nederland, op een nog nader te bepalen datum. Ook de agenda van de ontmoeting ligt momenteel overigens nog niet geheel vast.

C.1.2 Samenwerking met de Zuid-Nederlandse provincies

Hoewel hij de idee die achter deze vorm van samenwerking steekt zeer genegen is, verklaart de heer Herman Suykerbuyk de mening te zijn toegedaan dat Vlaanderen – wil het niet het verkeerde signaal geven aan Nederland – wat minder aandacht moet gaan besteden aan deze “interprovinciale” samenwerking. De samenwerking verschilt immers sterk naargelang de provincie waarmee wordt samengewerkt, hetgeen uiteindelijk een zeer dispaaraat geheel oplevert. Daarenboven gaat het ook om samenwerking tussen twee ongelijke grootheden die zich in wezen op een totaal verschillend niveau bevinden. Het komt de heer Herman Suykerbuyk dan ook aangewezen voor dat Vlaanderen zich veel meer als deelstaat zou gaan gedragen tegenover heel Nederland.

Hoewel het – vanuit theoretisch oogpunt gezien – inderdaad om samenwerking tussen zeer verschillende grootheden gaat, ziet de minister-president toch geen graten in die samenwerking. De samenwerking met de Zuid-Nederlandse provincies is immers niet van die omvang dat ze de algemene relaties met Nederland dreigt te overwoekeren. Veeleer is deze vorm van samenwerking een loute-

re component van een bredere samenwerking met onze noorderburen. Inzake de samenwerking met bepaalde Nederlandse regio's, worden overigens zelfs extra middelen uitgetrokken.

C.1.3 Vlaams-Nederlands cultureel verdrag

De heer Herman Suykerbuyk constateert met genoegen dat de minister-president voornemens is om de nu in de ontwerpbegroting voor de gemengde commissie bij het Vlaams-Nederlands cultureel verdrag ingeschreven som van 5 miljoen, bij wege van amendement te verhogen tot 9 miljoen. Dat er bijkomend geld nodig was was immers duidelijk gebleken uit de gedachtewisseling die in deze commissie doorging met de heren Weckx en Niessen, respectievelijk voorzitter van de Vlaamse en de Nederlandse delegatie in de gemengde commissie. Hij stelt zich hierbij echter wel de vraag of deze som zal volstaan om de grote algemene conferentie waarvan sprake is ook daadwerkelijk te organiseren.

Tevens wenst hij van de minister-president te vernemen of ook Nederland nu voorziet in een adequate bijdrage. Het antwoord op deze vraag kan immers indicatief zijn voor de mate waarin Nederland het ernstig meent met de gemengde commissie, en met het cultureel verdrag.

Hieromtrent kan de minister-president meedelen dat Vlaanderen en Nederland gelijkelijk drie miljoen bijdragen voor de gewone werkingskosten van de gemengde commissie. Vlaanderen draagt daarenboven de kosten van de secretaris (3,2 miljoen frank), de huur van de lokalen (0,5 miljoen frank), en voorziet in een reserve voor bijzondere projecten (ten belope van 2,3 miljoen frank). In totaal draagt Vlaanderen dus 9 miljoen frank bij. Nederland van zijn kant draagt vooralsnog enkel de kosten van een halftijds adjunct-secretaris.

C.1.4 Vlaams-Nederlands Huis in Brussel

Zoals telkenjare onderstreept de heer Herman Suykerbuyk ook nu de wenselijkheid om te komen tot een Vlaams-Nederlands Huis in Brussel. Zijns inziens kan het feit dat het secretariaat van de gemengde commissie bij het Vlaams-Nederlands cultureel verdrag in Brussel gevestigd wordt, hiertoe een geschikt aanknopingspunt vormen. Het – in Brussel – onder één dak verenigen van de secretariaten van de Nederlandse Taalunie (nu in Den Haag), en van de gemengde commissie, zou al een mooie aanzet kunnen zijn voor de uitbouw van een waarachtig Vlaams-Nederlands Huis. Maar daarvoor zal vanzelfsprekend andere accommoda-

tie nodig zijn dan de paar kamers die de gemengde commissie nu heeft in de Hertogstraat 41.

De minister-president herhaalt hierop zijn stelling dat een Vlaams-Nederlands Huis in Brussel een goed idee is, in zoverre Nederland tenminste zou meewillen qua concrete ondersteuning. Een dergelijke gemeenschappelijke basis is vooralsnog niet aanwezig. Wel is er aan Nederlandse kant al bereidheid om in Brussel een aantal projecten gezamenlijk aan te pakken. Hier kan de denkpiste van de KVS als voorlopige uitvalsbasis voor die projectgebonden samenwerking haar nut bewijzen. Niets belet immers dat dit voorlopig platform later verder zou uitgebouwd worden.

C.1.5 BVN-satelliettelevisie

De heer Herman Suykerbuyk, hierin bijgetreden door de heer Luk Van Nieuwenhuysen, verklaart de mening te zijn toegedaan dat de 35 miljoen frank die door de minister-president aan BVN werd toegezegd voor het eerste gezamenlijke werkjaar, goed besteed is. Hij dankt de minister-president voor het operationaliseren van deze nieuwe vorm van samenwerking met Nederland. Zijns inziens kan deze samenwerking de aanzet vormen om in een later stadium nog intenser te gaan samenwerken op mediagebied.

C.2 Frankrijk

Daar waar de heer Herman Suykerbuyk zeer positief staat tegenover het aangekondigde culturele akkoord tussen Vlaanderen en Frankrijk, is hij toch mild verbaasd over het feit dat, volgens de beleidsbrief, dit akkoord sterk zal gelijken op het Vlaams-Nederlands cultureel akkoord. Hij verkeerde immers in de mening dat de relaties tussen Vlaanderen en Nederland in die mate uniek en prioritair waren, dat het stramen van het bedoelde akkoord niet voor duplicatie ten aanzien van andere landen vatbaar was.

De minister-president repliceert hierop dat het niet de bedoeling is tot een identieke kopie van het Vlaams-Nederlands cultureel akkoord te komen (daarvoor is de Vlaams-Nederlandse verhouding inderdaad te uniek – al ware het maar omwille van de gemengde commissie en de afstemming met de NTU), maar enkel het algemene patroon van dit verdrag te hanteren. Bepaalde elementen ervan (cultuur, onderwijs, wetenschap en technologie) zijn immers zeer wel vatbaar voor inhoudelijke transpositie naar een ander verdrag.

De heer Stefaan Platteau van zijn kant acht het een gelukkige combinatie te zijn dat vrijwel gelijktijdig met het afsluiten van een cultureel akkoord met Frankrijk ook een gemeenschapsattaché in Parijs geposteed zal worden. Waarbij het overigens waarschijnlijk is dat dit geen gemakkelijke post zal worden, aangezien de Vlaamse gemeenschapsattaché in kwestie onvermijdelijk voor een deel in concurrentie zal komen met de Belgische ambassadeur ter plaatse. Hij pleit er dan ook voor om voor deze functie iemand met een sterke persoonlijkheid te recruter. Terzake wenst hij van de minister-president dan ook te vernemen wanneer deze benoeming zal gebeuren, en aan welke voorwaarden de kandidaten moeten voldoen ?

Met betrekking tot de timing voor de gemeenschapsattaché in Parijs kan de minister-president meedelen dat de vacantverklaring van de functie en de oproep voor kandidaten quasi klaar is om aan de Vlaamse regering te worden voorgelegd. Waarschijnlijk in de loop van de maand december zal de Vlaamse regering haar fiat geven. Daarna moet er worden overgegaan tot publicatie in het Belgisch Staatsblad, en krijgen de geïnteresseerden 30 dagen de tijd om te reageren. De eigenlijke selectieprocedure zou een drietal maanden in beslag nemen. Waarna de finale beslissing opnieuw aan de Vlaamse regering moet worden voorgelegd. Of de zaak nog tijdens deze regeerperiode zal kunnen afgehandeld worden is derhalve niet zeker.

Verwijzend naar de recente officiële erkenning van minderheidstalen – en in casu dus ook het Nederlands – in Frankrijk, laat de heer Luk Van Nieuwenhuysen opmerken dat het toekomstig Vlaams-Frans cultureel verdrag een uitstekend instrument kan zijn om op dit nieuwe gegeven in te spelen.

C.3 Duitsland

De Vlaamse initiatieven om de banden met Duitsland verder aan te halen, kunnen eveneens de goedkeuring wegdragen van de heer Herman Suykerbuyk. Dat Vlaanderen een gegroepeerde vertegenwoordiging krijgt in de nieuwe Duitse hoofdstad Berlijn, kan alleen maar toegejuicht worden. Wel wil hij erop wijzen dat Duitsland nooit meer zal zijn, zoals het de afgelopen 50 jaar was. De muur is gevallen, Duitsland is opnieuw herenigd, het veel oostelijker gelegen Berlijn wordt opnieuw hoofdstad, en in de politiek dient zich een diepgaande generatiewissel aan. Duitsland is met andere woorden in het reine gekomen met zijn verleden. Dit alles zal ongetwijfeld een impact hebben op de manier waarop Duitsland zich op Europees en internationaal vlak gedraagt. Het is dan ook

goed dat Vlaanderen, door te kiezen voor een sterke aanwezigheid in Berlijn, nu reeds anticipeert op die toekomstige ontwikkelingen.

C.4 Aandacht voor deelstaten

Met betrekking tot de beleidsoptie om in het Vlaams buitenlands beleid ook ruimte te maken voor andere deelstaten – in zoverre het constitutionele regio's zijn – betreurt de heer Jacques Laverge dat Wallonië niet voorkomt in de opsomming in kwestie in de beleidsbrief. Hoewel het hier strikt genomen niet om "buitenland" gaat, komt het hem voor dat Wallonië wel degelijk voldoet aan de criteria (politiek, economie, cultuur) om in aanmerking genomen te kunnen worden als regionale partner van Vlaanderen. Daarenboven wijst hij erop dat het Waalse landsgedeelte nog altijd een zeer belangrijke markt is voor Vlaanderen, en nog altijd interessante investeringsmogelijkheden biedt voor Vlaamse ondernemers. Naast zijn economisch belang is ook zijn geografische nabijheid een reden om Wallonië als een prioritaire partner te behandelen.

De heer Herman Suykerbuyk repliceert hierop dat voor iedereen ondertussen wel duidelijk zou moeten zijn dat de redenen voor het ontbreken van nauwere samenwerking met de regio in kwestie in het zuidelijke landsgedeelte gezocht moeten worden. Zolang de Franse Gemeenschap niet bereid is om ten volle het territorialiteitsbeginsel te erkennen heeft samenwerking immers maar weinig zin.

De minister-president werpt ten gronde op dat Wallonië per definitie niet onder het Vlaams buitenlands beleid kan vallen, omdat het niet als "buitenland" kan gekwalificeerd worden. Overigens worden er wel zekere initiatieven genomen richting Wallonië, zo onder meer door de VLAM en via het tijdschrift Septentrion. Hij beaamt verder dat het beter ware mocht zulks ingepast kunnen worden in een breder kader waarbinnen meer initiatieven mogelijk zouden zijn. Aan de uitbouw van een dergelijke meer volwassen relatie zal echter nog veel werk vooraf gaan.

Voor het overige schaaft de minister-president zich achter de bemerking van de heer Herman Suykerbuyk, waarbij hij laat opmerken dat Vlaanderen voor de rest wel degelijk tot samenwerking bereid is met buurregio's. Als voorbeeld daarvan haalt hij de geplande samenwerking met Nord-Pas-de-Calais aan, waarvan hij hoopt dat ze de grondslag kan vormen voor een toekomstige Euregio. Het Euregio-concept verdient het volgens hem trouwens om eens grondig herbekeken te worden als functioneel

samenwerkingsverband. Een ander veelbelovend contact is dat met Alsace, dat een van de zes Franse regio's is die werden uitgeroepen tot pilootregio's inzake transport in eigen regionaal beheer (o.a. ook wat betreft de spoorwegen).

C.5 Centraal- en Oost-Europa

De heer Fred Dielens juicht het blijvende engagement van Vlaanderen in Centraal- en Oost-Europa toe. Het gaat hierbij immers om een zeer belangrijke regio, die in de toekomst alleen maar aan gewicht kan winnen. Verwijzend naar het doorlichtingsrapport over de Vlaamse projecten in Centraal- en Oost-Europa dat ongeveer een jaar geleden werd voorgesteld, stelt de heer Fred Dielens de vraag of het niet zinvol zou zijn om aan een dergelijk evaluatiemoment een zekere periodiciteit te geven. Zulks zou bijvoorbeeld gerealiseerd kunnen worden via een jaarlijkse "update" van het basisrapport. Onder andere in het licht van de reis van de minister-president naar de betrokken regio in de nazomer van dit jaar, komt zulks hem momenteel bijzonder relevant voor.

De minister-president bevestigt dat een verslag van zijn recente bezoek aan een aantal Centraal- en Oost-Europese landen eerstdaags aan de commissie zal worden overgemaakt. De bespreking daarvan kan een goed evaluatiemoment zijn.

Nog met betrekking tot Centraal- en Oost-Europa leert de heer Stefaan Platteau uit de beleidsbrief dat in de loop van 1999 voor Polen, Hongarije en Roemenië (die op het vlak van de bilaterale wetenschappelijke en technologische samenwerking behoren tot de zeven prioritaire partnerlanden van Vlaanderen) een vierde oproep tot het indienen van projectvoorstellen zal worden gelanceerd. Van de minister-president wenst de heer Stefaan Platteau te vernemen of deze vierde oproep betekent dat de eerste drie geen succes hebben gekend, dan wel of hiermee gewoon een vervolg wordt gegeven aan vroegere programma's.

De minister-president antwoordt hierop dat de vierde oproep bedoeld is om een vervolg te geven aan de projecten die zijn voortgekomen uit de eerste drie oproepen. Het is dus wel degelijk een teken van succes.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis van haar kant wenst van de minister-president te vernemen of de gemengde commissie bij het Vlaams-Roemeens samenwerkingsakkoord ondertussen reeds is samengesteld, en of deze ook al met haar werkzaamheden begonnen is. Tevens wenst zij te verne-

men of in die gemengde commissie ook mensen met kennis van het terrein zetelen. Uit een overzicht van door de Vlaamse overheid gefinancierde projecten in Roemenië leert zij daarnaast dat de Vlaamse regering over de laatste twee jaar twee keer 12 miljoen frank heeft gegeven aan één ziekenhuis. In het licht van de bij alle Roemeense ziekenhuizen bestaande noden vraagt zij welke de motivering is om zich te concentreren op dit ene ziekenhuis.

Met betrekking tot dit laatste laat de heer Jef Sleenckx opmerken dat het in de feiten vrij onzinnig zou zijn om te proberen aan iedereen iets te geven. Zulks zou voor de betrokkenen immers geen enkele significatieve meerwaarde opleveren. Daar waar één ziekenhuis met 24 miljoen frank toch al een ander kan doen, zou het geven van telkens 1 miljoen frank aan 24 ziekenhuizen nauwelijks zoden aan de dijk zetten.

De heer Jacques Laverge voegt hier nog aan toe dat de vraagstelster in deze niet consequent is met haar eerdere pleidooien voor meer concentratie in de hulpverstrekking vanuit Vlaanderen.

Inzake de gemengde commissie bij het Vlaams-Roemeens akkoord kan de minister-president mededelen dat de eerste bijeenkomst van die commissie zal plaatsvinden in december 1998 of, wat waarschijnlijker is, in de loop van januari 1999. Adoptiedorpen Roemenië zal als waarnemer aan die bijeenkomst kunnen deelnemen.

Terzake de kwestie van de ziekenhuissubsidie verklaart de minister-president de mening te zijn toegedaan dat – gezien de beperktheid van de middelen en de omvang van de nood – een keuze zich opdrong. Geopteerd werd om substantieel aanwezig te zijn op een beperkt aantal plaatsen, veeleer dan overal en nergens aanwezig te zijn.

C.6 Zuid-Afrika

Uit de pers heeft de heer Leo Cannaerts vernomen dat er momenteel reeds heel wat samenwerkingsinitiatieven bestaan tussen Vlaamse en Zuid-Afrikaanse KMO's. Dit is zijns inziens een zeer positief gegeven. Van de minister-president had hij dan ook graag vernomen hoeveel middelen daaraan werden besteed in 1998 en hoeveel middelen daaraan zullen worden besteed in 1999. Tevens wenst hij te vernemen of ook na 1999 de continuïteit voorzien is.

De minister-president preciseert dat het om twee projecten gaat. Vooreerst is er het over de jaren

1998, 1999 en 2000 lopende project voor opleiding van ondernemers. Dit project is goed voor 11,3 miljoen frank. Daarnaast is er ook nog eens 10,3 miljoen frank voorzien voor een bedrijvencentrum voor beginnende bedrijfjes. Dit laatste project bestrijkt de jaren 1999-2000. In totaal wordt er dus 21,6 miljoen frank besteed aan KMO-projecten in Zuid-Afrika. In welke mate er na 1999 continuïteit zal zijn, hangt af van de degelijkheid van de projectvoorstellen die zullen worden ingediend. In principe echter kan het over dezelfde bedragen gaan, of zelfs over een licht hoger bedrag.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen wijst erop dat in het nieuwe Zuid-Afrika het Afrikaans in de media en in het onderwijs steeds meer onder druk komt te staan. Hij acht het dan ook hoog tijd te zijn voor Vlaamse initiatieven ter ondersteuning van het Afrikaans op die beide domeinen.

De minister-president antwoordt hierop dat de houding van de Vlaamse regering terzake ongewijzigd is. De Vlaamse regering zal dan ook in 1999 de ondersteuning voortzetten van projecten in Zuid-Afrika, conform de principes die door de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement zijn vastgelegd. Op taalgebied betekent dit vooral de ondersteuning van het bevorderen van de meertaligheid, waardoor mensen in staat gesteld worden om hun moedertaal te gebruiken in, onder andere, het onderwijs en de gezondheidszorg. Ook aan de alfabetisering wordt steun verleend. Momenteel loopt trouwens een dergelijk project in het Afrikaans. Voor een meer uitgebreid antwoord op de vraag – zo o.a. wat betreft het gebruik van het Afrikaans in de media – verwijst de minister-president de heer Luk Van Nieuwenhuysen naar het antwoord dat hij in deze commissie gegeven heeft op een recente (22 oktober 1998) vraag om uitleg van het lid met betrekking tot deze materie.

C.7 Midden-Oosten

Inzake de opening die Vlaanderen lijkt te willen maken naar de Palestijnen, acht de heer Stefaan Platteau het aangewezen om toch enig evenwicht te betrachten in de steun die wordt gegeven aan Palestijnse, respectievelijk Israëliëse NGO's. Vlaanderen begeeft zich hier immers op een al bij al nog steeds vrij riskant terrein. Daarenboven mag zeker ook het belang van goede relaties met Israël niet uit het oog verloren worden.

De minister-president erkent dat de relaties tussen Israëli's en Palestijnen momenteel inderdaad verre van duidelijk zijn. De toekomst zal uitwijzen wat

het lot zal zijn van de akkoorden van Wye Plantation.

In het verlengde hiervan, en onder verwijzing naar de rol die Noorwegen gespeeld heeft bij de totstandkoming van de Oslo-akkoorden tussen Israël's en Palestijnen, ziet de heer Paul Van Grembergen voor de toekomstige Vlaamse diplomatie een rol weggelegd als “go-between” bij het oplossen van internationale geschillen. Tevens kan Vlaanderen fungeren als gastvrij territorium voor vredesonderhandelingen.

C.8 China

De heer Stefaan Platteau onderschrijft ten volle de inspanningen die Vlaanderen levert ten aanzien van China. Het economisch potentieel van het land in kwestie is immers gigantisch. Tegelijk betreurt hij echter dan er nooit meer over Taiwan gesproken wordt. Ook met dat land is het immers goed zaken doen.

De minister-president kan terzake bevestigen dat er feitelijke contacten bestaan met Taiwan.

D. Europese politiek

Inzake de Europese Unie laat de heer Herman Suykerbuyk opmerken dat het voor de kleinere lidstaten steeds belangrijker wordt om hecht met elkaar te gaan samenwerken, willen ze tenminste niet steeds de grote lidstaten achterna moeten lopen. Specifiek voor de verdediging van de positie van het Nederlands in de Europese instellingen moeten Vlaanderen en Nederland gezamenlijk optreden om voldoende gewicht in de schaal te kunnen leggen.

E. Multilaterale politiek

E.1 Benelux

De heer Herman Suykerbuyk, hierin bijgetreden door de heer Stefaan Platteau, constateert dat de Benelux met het verstrijken van de jaren steeds verweesder lijkt achter te blijven. Hierbij mag nochtans niet uit het oog worden verloren dat het feit dat het hier om een reeds bestaande instelling gaat, in institutioneel en praktisch opzicht geen geringe troef is. Wel dient het Benelux-verdrag dringend te worden aangepast aan de gewijzigde Belgische werkelijkheid. Voor de vertegenwoordiging in het Benelux-parlement mag dan al een praktische oplossing zijn uitgedokterd, de verdragsrechtelijke uitzuivering van die toestand blijft vooralsnog achterwege.

Gezien men vooral aan Nederlandse kant erg terughoudend lijkt te staan tegenover deze hervorming van de Benelux, suggereert de heer Stefaan Platteau dat de minister-president deze kwestie ook eens zou doornemen met de Nederlandse minister-president naar aanleiding van de komende Vlaams-Nederlandse top.

De minister-president beaamt dat de Benelux inderdaad een goed vehikel kan zijn voor een en ander, mits men er maar in slaagt een goede invulling te geven aan dit instrument. Met betrekking tot hetgeen hoger reeds gezegd werd over de samenwerking tussen Vlaanderen en de Zuid-Nederlandse provincies, bijvoorbeeld, kan de minister-president meedelen dat het Benelux-secretariaat het secretariaat waarneemt van verschillende werkgroepen terzake. Valorisatie van de Benelux behoort derhalve zeker tot de mogelijkheden.

E.2 Unesco

Uit de beleidsbrief leert de heer Stefaan Platteau dat het Vlaams Unesco Fonds voor Wetenschappelijke Samenwerking in 1999 operationeel zou worden. Gezien het belang van de samenwerking van Vlaanderen met de (multilaterale) Unesco wil hij de minister-president aanzetten spoed te maken met de voorbereidingen. Eigenlijk zou het fonds zelfs reeds in zijn aanloopfase moeten zitten.

F. Internationale communicatie en promotie

F.1 De Randkrant

De heer Luk Van Nieuwenhuysen constateert dat er inzake internationale communicatie en promotie van Vlaanderen een aantal verdienstelijke initiatieven worden opgesomd in de beleidsbrief. De vertaling van Belgaberichten, de knipselkrant Focus on Flanders en het inlassen van publicitaire bijdragen in internationale media kunnen ten volle zijn goedkeuring wegdragen. Anders is het echter gesteld met het voornemen om via de Randkrant niet enkel de autochtone Vlaamse bevolking van de Rand te willen bereiken, maar ook de aldaar wonende buitenlanders. Twee zeer uiteenlopende doelgroepen aanspreken via een enkele publicatie lijkt de heer Luk Van Nieuwenhuysen geen goed idee te zijn. Daarenboven komt de hele poging om die buitenlanders uit te nodigen “ zich in het sociaal, cultureel, sportief leven te integreren en Nederlands te leren” hem vrij illusoir over. Het komt hem voor dat het merendeel van de hier levende Europeanen daar helemaal geen boodschap aan zullen hebben. Terzijde laat hij nog

opmerken dat het voor die zeldzame Europeaan die wel geïnteresseerd zou zijn, al bepaald moeilijk zal worden om nog een Nederlandstalige sportclub te vinden in een van de randgemeenten.

F.2 Een “onthaalcel” binnen de Vlaamse administratie

De heer Luk Van Nieuwenhuysen brengt in herinnering dat in een vorig jaarverslag de Vlaamse informatie-ambtenaar gepleit heeft voor de oprichting van een afzonderlijke cel binnen de administratie die specifiek belast zou zijn met het voeren van een actief voorlichtings- en promotiebeleid ten aanzien van de buitenlandse media en hun vertegenwoordigers in Brussel. Op een door hem daarover aan de minister-president gerichte vraag luidde het antwoord dat onderzocht werd op welke manier zo’n cel in het leven geroepen kon worden. Het verbaast hem dan ook dat hierover niets terug te vinden is in de beleidsbrief.

F.3 Vlamingen in de Wereld

Onder verwijzing naar de in deze commissie gehouden hoorzitting (februari 1998), het bezoek ter plaatse (juni 1998), en de interpellatie in commissie dienaangaande (juli 1998), brengt de heer Leo Cannaerts, hierin bijgetreden door de heer Luk Van Nieuwenhuysen, in herinnering dat de stichting “Vlamingen in de Wereld” nog steeds met ernstige problemen worstelt. Hoewel de door de minister-president gedane belofte om het dossier van de financiering te deblokkeren werd gehonoreerd, en op de begroting voor 1999 ook opnieuw geld is voorzien, blijft de vereniging immers kampen met een duurzaam financieel tekort van circa 3 miljoen frank dat in het verleden werd opgebouwd, ten gevolge van problemen met het nieuwe contract en met de uitbetaling van de subsidies.

De heer Leo Cannaerts wijst er terzake op dat de algemene – ook door de minister-president gedeelde – consensus in deze commissie was dat “Vlamingen in de Wereld” potentieel een zeer nuttig instrument kon zijn, mits er werd overgegaan tot een herziening van de opdracht en de manier van werken. Ook de vereniging zelf beseft trouwens terdege de nood aan een dergelijk strategisch plan, evenals de dwingende noodzaak om meer gebruik te gaan maken van moderne informatie- en communicatietechnieken, en de behoefte aan een nieuw profiel voor de medewerkers.

De heer Leo Cannaerts wijst de minister-president met nadruk op het feit dat het nu lopende contract afloopt in augustus 1999. Gezien er in juni van dat

jaar verkiezingen zijn, is het risico niet denkbeeldig dat het contract met “Vlamingen in de Wereld” niet tijdig zal kunnen hernieuwd worden, waardoor er opnieuw een subsidievacuüm dreigt. In het licht hiervan acht hij het opportuun om te onderzoeken of het contract niet nu al kan worden verlengd tot einde 1999.

Daarnaast oppert de heer Leo Cannaerts eveneens de dringende suggestie om binnen een bestaande basisallocatie op de begroting ook het nodige geld te zoeken om enerzijds het duurzame tekort van 3 miljoen frank aan te zuiveren, en anderzijds de organisatie toe te laten zichzelf grondig te herstructureren. Dit alles vanzelfsprekend mits voorlegging van een strategisch meerjarenplan dat moet gesteund zijn op een bevraging van de in het buitenland levende Vlamingen, en waarin voorzien wordt in contacten met het bedrijfsleven, en met alle andere relevante organisaties uit de sociale, culturele en economische sector, evenals in contacten met organisaties die werken rond ontwikkelingssamenwerking. Dit alles kan op termijn leiden tot een bundeling van alle Vlaamse actoren die op de een of andere wijze in relatie staan tot het buitenland. Een meerjarenakkoord lijkt de heer Leo Cannaerts hiertoe het meest aangewezen instrument.

Volgens de heer Stefaan Platteau kampt “Vlamingen in de Wereld” vooral met een ernstig managementprobleem. Hij maant de minister-president dan ook aan zeer voorzichtig te zijn met het verstrekken van extra geld. Zijns inziens moet er eerst een echte manager worden ingebracht vooraleer er vers overheidsgeld kan worden toegekend.

De minister-president beaamt ten volle dat Vlamingen in de Wereld een belangrijk en nuttig instrument kan zijn voor Vlaanderen. Een grondige herziening van het management dringt zich echter op, wil men de in de organisatie vervatte potentialiteiten ten volle kunnen realiseren. Tevens moet men er meer resultaatgericht gaan werken.

F.4 Zin of onzin van Vlaamse “imagobuilding”

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis constateert ook dit jaar weer dat op de programma’s 11.2 “Kanselarij en Voorlichting” en 12.1 “Algemeen Buitenlands Beleid”, vele miljoenen – met name bijna 110 miljoen – staan ingeschreven ter promotie van het project Vlaanderen 2002. Voor haar is dit pure verspilling. Zij blijft erbij dat een goed product geen promotie nodig heeft. Daarenboven is de bestemming van al die middelen niet altijd zo duidelijk, en dit al helemaal niet als men in aanmerking neemt

dat ook nog vanuit andere departementen gesubsidieerd wordt. Haars inziens is de enige constante dat wie zich bereid verklaart zich in te schakelen in het project Vlaanderen 2002 zeker kan zijn van subsidie. Zij betitelt dit hele project dan ook als een pure “subsidiemachine”.

II.3 Buitenlands economisch beleid

A. Coördinatie van het Vlaams buitenlands economisch beleid

Daar waar uit de beleidsbrief moet blijken dat 41% van de middelen voor het Vlaams buitenlands beleid een economische finaliteit heeft, wijst de heer Leo Cannaerts op het grote belang van een geïntegreerde aanpak bij de besteding van die middelen. Het samenbrengen van de leidende ambtenaren van de administratie Buitenlands Beleid, Export Vlaanderen en de Dienst Investeren in Vlaanderen in een managementcomité “Buitenlands Beleid”, dat ook overleg pleegt met Toerisme Vlaanderen en met de VVOB, vormt volgens hem dan ook een goede zet. Wel bevreemdt het hem dat hier nergens melding wordt gemaakt van de VLAM, die toch ook aan afzetbevordering doet in het buitenland, en daar zelfs enkele vestigingen heeft.

B. Export Vlaanderen

B.1 Het nieuwe personeelsstatuut

De heer Luk Van Nieuwenhuysen, hierin bijgetreden door de heer Stefaan Platteau, brengt in het midden dat de performantie van Export Vlaanderen hem nog steeds enigszins problematisch overkomt. Debet daaraan is zijn inziens onder andere de ontmoediging en het ongenoegen dat al langere tijd leeft bij het personeel van de instelling. Het nieuwe personeelsstatuut lijkt niet van aard te zijn om daaraan een einde te maken. Niet alleen blijken de doorstromingsmogelijkheden uiterst beperkt te zijn, voor sommige mensen blijken de carrièremogelijkheden zelf volledig geblokkeerd te zijn. Daartegenover staat dan dat er in bepaalde gevallen toch een zekere willekeur lijkt te bestaan bij de aanwerving van nieuw personeel. Zo zou, enige tijd terug, een verantwoordelijke voor de communicatie zijn aangeworven, die recht uit een ministerieel kabinet van een collega van de minister-president bleek te komen. Gezien er binnen het statutair reeds aanwezige personeel perfect valabele kandidaten voor die functie waren, kwam dit nogal demotiverend over bij het personeel. Dit gegeven, gekoppeld aan de herkomst van de aan-

gestelde persoon, roept vragen op bij de objectiviteit van dergelijke aanwervingen.

De minister-president ontkent dat er ontmoediging zou heersen onder het personeel. Wel is het zo dat de werkdruk bij de instelling momenteel erg hoog ligt, dit mee tengevolge van de reorganisatie die Export Vlaanderen (bovenop het gewone werk) doormaakt. Overigens kan de minister-president nog medelen dat het personeel zijn akkoord heeft betuigd met het ontwerp van nieuw personeelsstatuut. Dit nieuwe statuut wordt dus wel degelijk gedragen door de mensen werkzaam bij Export Vlaanderen.

B.2 Exportbegeleiders

De heer Leo Cannaerts leert uit de beleidsbrief dat een team van exportbegeleiders zal worden aangeworven. Van de minister-president wenst hij te vernemen om hoeveel mensen het uiteindelijk zal gaan, en of uit het feit dat ze geselecteerd worden op een ruime KMO- en exportervaring mag worden afgeleid ze vooral naar de KMO's toe zullen werken ?

De heer Luk Van Nieuwenhuysen laat hieromtrent opmerken dat het feit dat momenteel luttele vier exportbegeleiders moeten instaan voor, onder andere, de individuele begeleiding van de bedrijven, per definitie betekent dat deze slechts een zeer klein aantal bedrijven ook effectief zullen kunnen bijstaan. Hij, en hij niet alleen, stelt zich hierbij de vraag of het soms de bedoeling is de individuele begeleiding van bedrijven af te schuiven naar de kamers van koophandel. Op de provinciale zetels van Export Vlaanderen meent men in elk geval te kunnen vaststellen dat meer en meer bedrijven zich tot die kamers van koophandel beginnen te richten, en Export Vlaanderen links laten liggen. Om deze trend te keren moet Export Vlaanderen dringend meer werk maken van de individuele begeleiding van exporterende bedrijven.

De minister-president repliceert hierop dat deze inschatting volkomen foutief is. De individuele begeleiding van bedrijven (vooral, zoniet uitsluitend KMO's) door Export Vlaanderen, die gezamenlijk door de provinciale kantoren én de exportbegeleiders wordt verzorgd, is zelfs zodanig verbeterd en geprofessionaliseerd dat de kamers van koophandel – veeleer dan zelf “klanten” weg te kapen – er precies aansluiting bij zoeken.

B.3 Eigenlijke begeleiding van exporterende bedrijven

In het verlengde van wat hij reeds gezegd heeft met betrekking tot het gebrek aan exportbegeleiders, verklaart de heer Luk Van Nieuwenhuysen zich niet van de indruk te kunnen ontdoen dat Export Vlaanderen zijn inspanningen tegenwoordig steeds meer richt op de algemene uitstraling van het exportpotentieel van Vlaanderen. Zulks moet onder andere blijken uit de toename van het aantal promotie-acties en van het aantal zendingen. Op zich is dit niet slecht, ware het niet dat dit blijkbaar ten koste gaat van de individuele begeleiding van bedrijven. Daarenboven kunnen er vragen gesteld worden bij de efficiëntie van een en ander. Zo gaan er op heden bijvoorbeeld enorm veel middelen naar een nieuw initiatief, “Export Plus” genaamd. Als dan blijkt dat op sommige mailings naar 30.000 adressen vaak slechts een vijftiental antwoorden komen, dan is de oogst toch bepaald mager te noemen.

De minister-president preciseert dat het genoemde “Explus 1”-plan gericht is op het begeleiden van bedrijven bij de verovering van nieuwe markten. Gezien dit project pas op 1 november jongstleden van start gegaan is, is het absoluut voorbarig om nu al van een succes of een mislukking te gewagen. Meer in het bijzonder betreft het hier trouwens door de nieuwe exportbegeleiders georganiseerde landenworkshops waar bedrijven alles teweet kunnen komen over telkens één welbepaald land.

Nog in dezelfde zin kunnen volgens de heer Luk Van Nieuwenhuysen ook vragen gesteld worden bij de tijd en de energie die Export Vlaanderen besteedt aan het voorbereiden van prinselijke zendingen. Het blijkt immers niet ongebruikelijk te zijn dat Vlaamse economische vertegenwoordigers daar 2 tot 3 maanden voltijds mee bezig zijn. Tijd die ze niet kunnen besteden aan het ondersteunen van ondernemingen die nieuwe markten willen betreden.

De heer Stefaan Platteau van zijn kant, betreurt opnieuw te moeten vaststellen dat de hervorming ten gronde van Export Vlaanderen nog altijd zo langzaam blijkt te verlopen.

De minister-president wenst dit te weerleggen. De realisatie van de hervormingsplannen wordt door de raad van bestuur aan de hand van boordtabellen immers zeer strikt opgevolgd. En hieruit moet blijken dat de hervorming volledig op schema zit.

B.4 Nieuw reglement voor betoelaging van export-inspanningen van ondernemingen

De heer Luk Van Nieuwenhuysen constateert dat op het vlak van de aanvragen voor financiële steun meer en meer bedrijven het sop de kool niet meer waard lijken te vinden. Tegenover de omslachtige en lang aanslepende aanvraagprocedure verzinkt de er – eventueel – uit resulterende tegemoetkoming immers vrijwel in het niet. Van de minister-president wenst hij te vernemen of hiermee rekening is gehouden bij het opstellen van het nieuwe steunreglement, en of dit nieuwe reglement ook effectief zal remediëren aan dit probleem.

De heer Leo Cannaerts van zijn kant, stelt vast dat men de drie vroeger bestaande specifieke reglementen (grote ondernemingen, middelgrote ondernemingen en kleine ondernemingen) gereduceerd heeft tot een enkel uniform reglement. Hij drukt hierbij de hoop uit dat de typische benadering zoals deze bestond voor de KMO's niet verloren is gegaan. Tevens wenst hij van de minister-president te vernemen welke de adviezen zijn die met betrekking tot dit ontwerpreglement werden gevraagd, en of er op de begroting 1999 voldoende budgettaire ruimte is voorzien om ten volle te kunnen inspelen op de beloofde snellere uitbetaling van de steun in kwestie.

De minister-president kan de heer Cannaerts in deze ten volle geruststellen. Het nieuwe reglement is immers enkel nog op KMO's gericht. De financiële stimuli voor de export worden nu geheel en al voorbehouden aan deze bedrijvengroep. Wat de afhandeling van subsidiedossiers betreft wordt gerekend op een termijn van 45 à 90 dagen, al naargelang van de complexiteit van het dossier in kwestie. De eigenlijke uitbetaling zou dan binnen de 6 maanden moeten kunnen gebeuren, hetgeen een halvering betekent ten overstaan van de huidige termijn. Met betrekking tot de om advies gevraagde instanties, deelt de minister-president mee dat het hier gaat om : de Raad van State (advies verwacht tegen 30 november), Export Vlaanderen (advies reeds binnen) en de Europese Commissie (advies te verwachten medio november). Aanmelding bij deze laatste instantie was overigens verplicht, aangezien het om overheidssteun gaat.

B.5 Verhuis van Export Vlaanderen

De heer Luk Van Nieuwenhuysen stelt met tevredenheid vast dat de nieuw aan te stellen gemeenschapsattaché in Berlijn, een gezamenlijke locatie zal delen met de vertegenwoordigers van de

VLAM en van Toerisme Vlaanderen aldaar. Hij betreurt echter dat zulks in Brussel blijkbaar niet tot de mogelijkheden behoort. De gelegenheid daartoe diende zich nochtans aan, aangezien Export Vlaanderen op het einde van het jaar de gebouwen die het nu huurt moet verlaten. Waarbij de mogelijkheid bestond om in te trekken in het – overigens aan de overkant van de straat gelegen – gebouwenblok waarin de VLAM reeds is ondergebracht. In plaats van de beide diensten onder een en hetzelfde dak te brengen, en zo te komen tot een soort “Huis van de Vlaamse Export”, koos Export Vlaanderen voor een andere locatie. Van de minister-president wenst de heer Luk Van Nieuwenhuysen de redenen voor deze keuze te vernemen, evenals de eventuele meerkosten qua verhuis en huur die verbonden zijn aan de finale keuze.

De minister-president laat opmerken dat de huisvesting van Export Vlaanderen een materie is waarover de directie en de raad van bestuur van de instelling autonoom beslissen. Overigens is de vraag in zekere mate irrelevant, aangezien de VLAM zelf ook gaat verhuizen. Of Export Vlaanderen nu ware verhuisd naar de Leuvenseweg, dan wel naar de Regentlaan, had financieel trouwens geen of nauwelijks verschil uitgemaakt.

B.6 Verhouding tot de BDBH

De heer Fred Dielens verklaart enigszins geschokt te zijn geweest bij het lezen van een in mei van dit jaar, naar aanleiding van de viering van het vijftigjarig bestaan van de Belgische dienst voor de Buitenlandse Handel, door toenmalig federaal minister van buitenlandse handel Philippe Maystadt gehouden toespraak. Deze poneerde toen dat de rol van de BDBH door de nieuwe wet van 24 juni 1997 danig werd versterkt, en voegde daaraan toe dat de BDBH fungeerde “als catalysator van alle energieën die zich ten dienste van onze export inzetten”. Een uitspraak waaruit duidelijk een totaal achterhaalde visie op de rol van de BDBH bleek. In afwachting van een uitspraak (voorzien in de loop van 1999) van het Arbitragehof over het verzoek tot vernietiging dat door de Vlaamse regering met betrekking tot deze wet werd ingediend, wenst de heer Fred Dielens van de minister-president te vernemen hoe Vlaanderen zich ondertussen opstelt tegenover deze expansieve BDBH. De heer Jacques Laverge sluit zich hier volledig bij aan.

De minister-president wijst erop dat de nieuwe wet van 24 juni 1997 op de BDBH wel in werking is getreden, maar vooralsnog niet in uitvoering is gesteld door de federale overheid. De positie van Vlaanderen blijft terzake overigens ongewijzigd.

Zoals de raad van bestuur van de BDBH nu is samengesteld is hij niet representatief. Vlaanderen zet dan ook consequent zijn politiek van de lege stoel verder.

B.7 Idee van de productambassadeurs

De heer Luk Van Nieuwenhuysen laat opmerken dat de Vlaamse regering enige tijd terug in het kader van het promoten van de oorsprongnaam Vlaanderen via zogenaamde productambassadeurs ("Best of Flanders"), een subsidie van 3 miljoen frank heeft verstrekt aan het Vlaams Centrum voor Kwaliteitszorg. Daar waar de promotionele inspanningen rond die productambassadeurs zouden moeten worden opgedreven, blijkt Export Vlaanderen – luidens het antwoord op een schriftelijke vraag – zulks niet te kunnen inbedden in zijn strategische doelstellingen. Van de minister-president had de heer Luk Van Nieuwenhuysen dan ook graag vernomen op welke gronden Export Vlaanderen zijn weigering motiveert, en hoe het nu verder moet met de idee van de productambassadeurs ?

De minister-president antwoordt hierop dat Export Vlaanderen nadrukkelijk heeft geopteerd voor een meer klassieke exportprijs. Het concept van de productambassadeurs past derhalve niet in het – autonoom door de instelling vastgelegde – strategisch plan. Het concept van de productambassadeurs zal, los van Export Vlaanderen, echter hoe dan ook verder worden uitgewerkt met het Vlaams Centrum voor Kwaliteitszorg en andere partners.

C. Aantrekken van vreemde investeringen

De heer Jacques Laverge wil graag erkennen dat de Dienst Investeren in Vlaanderen zich ten volle inzet voor het aantrekken van buitenlandse investeringen, maar wijst er tegelijk op dat uit een studie van "Plant Location" moet blijken dat Vlaanderen in wezen niet de optimale investeringsplek is die het steeds beweert te zijn. Meer in het bijzonder blijken vreemde investeerders vaak afgeschrikt te worden door drie factoren, te weten : (1) het manifeste ruimtegebrek ; (2) de ondoorzichtige en strenge milieuwetgeving ; en (3) de (Belgische) fiscale instabiliteit. Zolang niet geremedieerd is aan deze handicaps zal Vlaanderen steeds vreemde investeerders verliezen aan andere landen en regio's in Europa.

De minister-president wil geenszins verhelen dat buitenlandse investeerders ook in Vlaanderen geconfronteerd kunnen worden met vestigingsproblemen. Anderzijds tonen de goede cijfers aan dat

deze in elk geval niet van aard zijn om vreemde investeerders echt af te schrikken. Dezelfde vestigingsproblemen doen zich overigens in vele landen van de EU voor.

II.4 Vlaanderen als gangmaker van culturele diversiteit

A. Algemene finaliteit van het Vlaams buitenlands cultureel beleid

De heer Herman Suykerbuyk geeft zijn mening te kennen dat het internationaal cultureel beleid van Vlaanderen hoe dan ook in de eerste plaats een buitenlandbeleid moet zijn, en slechts in tweede orde een cultureel beleid kan zijn. De finaliteit van dit beleid is immers gelegen in het verwerven van een plaats op het wereldtoneel. De cultuur fungeert hierin enerzijds als een manier waarop Vlaanderen zich kan introduceren bij zijn internationale partners, en anderzijds als een manier om de geheel eigen identiteit van Vlaanderen gestalte te geven. In het verlengde hiervan ziet hij trouwens ook geen enkel bezwaar tegen het combineren van cultuur en economie. Voor de heer Herman Suykerbuyk is het duidelijk dat voor Vlaanderen het moment is aangebroken om alle ter beschikking staande middelen in te zetten teneinde zich, qualitate qua als Vlaanderen, te laten aanvaarden door de internationale gemeenschap, en in het bijzonder door Europa. In het verlengde van wat hij hoger reeds gezegd heeft over de nood aan een versterkte Vlaamse vertegenwoordiging in het buitenland, meent de heer Herman Suykerbuyk overigens ook dat al degenen die in het buitenland met cultuur, in de ruime zin van het woord, bezig zijn (bijvoorbeeld de docenten Nederlands) een belangrijk officieus kanaal vormen voor het Vlaams buitenlands beleid.

De minister-president beaamt dat het culturele voor Vlaanderen een goed aanknopingspunt kan zijn om zichzelf voor te stellen. Ook hij is er echter van overtuigd dat de finaliteit van het buitenlands cultureel beleid gelegen is in het tot stand helpen brengen van politieke samenwerking met staten en deelstaten.

B. Vlaanderen op internationale toppodia

B.1 Nood aan een meer structureel buitenlands cultureel beleid

De heer Herman Suykerbuyk wil geenszins het belang ontkennen van de Vlaamse deelname aan internationale topevenementen (genre Keizer Kareljaar en Van Dyckjaar), maar meent dat een

echt internationaal cultureel beleid meer moet zijn dan een louter evenementenbeleid. Zijns inziens moet er ook structureel tewerk worden gegaan. De mediasamenwerking met Nederland in de satelliet-televisiezender BVN kan hiervoor model staan.

De minister-president ontkent dat het Vlaams buitenlands cultureel beleid te veel een evenementenbeleid zou zijn. Zijns inziens is het integendeel een goede mix van zowel evenementen als meer structurele samenwerking. BVN is hiervan het voorbeeld.

B.2 Technoland 1999

De heer Stefaan Platteau onderschrijft ten volle het belang van de geplande technologiehappening, en wenst terzake van de minister-president te vernemen welke de bijdrage zal zijn van de Vlaamse Gemeenschap aan en in dit gebeuren ?

De minister-president zal de exacte gegevens laten overmaken aan het lid. De middelen in kwestie zijn voor een deel de gewone middelen die steeds worden uitgetrokken voor FTI, maar er worden ook extra-middelen voorzien.

C. Culturele verscheidenheid in Europa

Zoals telkenjare breekt de heer Stefaan Platteau ook nu weer een lans voor het instrument van de jumelages, die zijns inziens een belangrijke bijdrage kunnen leveren tot de kennismaking tussen de diverse culturen in Europa.

De minister-president beaamt dat jumelages potentieel een interessant werkinstrument kunnen zijn. Een eerste aanzet naar de valorisatie van dit instrument toe, kan worden gevonden in de toekenning van een specifieke toelage van 850.000 frank aan de VVSG.

II.5 Vlaanderen en de internationale solidariteit

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis merkt op dat het Belgische ontwikkelingsbudget het afgelopen jaar bleef steken op 0,34 % van het BBP, of zowat de helft van het reeds lang vooropgestelde streefcijfer van 0,7 % van het BBP. In een symbolische daad wil mevrouw Cecile Verwimp-Sillis die tekortkoming helpen ondervangen door het indienen van een amendement [Stuk 15 (1998-1999) – Nr. 2 – Amendement I] dat ertoe strekt het bedrag dat Vlaanderen besteedt aan ontwikkelingssamenwerking te verdubbelen. Met deze extra middelen kunnen initiatieven ondersteund worden om de Vlaamse bevolking te sensibiliseren rond de kwes-

tie van de schuldkwijtschelding voor de armste landen. Het aflossen van die schulden hypothekeert immers in hoge mate de ontwikkelingskansen van vele Derde Wereldlanden. Schuldverlichting is dan ook het thema van de internationale actie “Jubilee 2000”.

Aanvullend wijst mevrouw Cecile Verwimp-Sillis er nog op dat zich in verschillende van die zeer arme landen met een zware schuld (de zogenaamde “HIPC” : Heavily Indebted Poor Countries), recent catastrofes hebben voorgedaan in verband met de waterhuishouding. De buitenlandse schuld zal zeer zwaar wegen op de wederopbouw van deze landen (Bangladesh, Nicaragua, Honduras), of deze zelfs onmogelijk maken. Terzake kan Vlaanderen aan deze landen structurele hulp verstrekken in de sectoren stedelijke sanering en rio-lering. Ook kan Vlaanderen aangepaste knowhow doorgeven aan lokale technici.

De minister-president verklaart begrip te hebben voor de goede intenties van het lid, maar laat tegelijk opmerken dat de schuldherschikkingsproblematiek in de huidige constitutionele stand van zaken geen Vlaamse aangelegenheid is, maar zuiver is voorbehouden aan de federale overheid. Het compenseren van een federaal manco op de Vlaamse begroting is dan ook minstens wat bevreemdend. Hij verklaart zich echter wel bereid om desgewenst de kwestie van de schuldherschikking aan te kaarten op een volgende IMCBB.

II.6 De organisatie van het Vlaams buitenlands beleid

A. Het Vlaams netwerk in het buitenland

A.1 De Vlaamse economische vertegenwoordigers

A.1.1 Periodieke overplaatsing

De heer Luk Van Nieuwenhuysen meent vernomen te hebben dat het de bedoeling zou zijn om in het nieuwe statuut voor de Vlaamse economische vertegenwoordigers meteen ook het stelsel van de periodieke verplaatsing tussen posten in te voeren. Zijns inziens is het stelsel van de periodiciteit nochtans niet van aard om als algemene regel te kunnen worden ingevoerd. Tegenover het veronderstelde nadeel van de gewinning aan een bepaalde standplaats, staat immers het onmiskenbare voordeel van een diepgaande kennis van een bepaalde markt, gekoppeld aan een breed netwerk van kennissen ter plaatse. Of een wijziging in standplaats zich opdringt dient derhalve veeleer geval per geval onderzocht te worden. Daarenbo-

ven wijst de heer Luk Van Nieuwenhuysen erop dat het hier, met een gemiddelde kost van al snel 600.000 frank per mutatie, ook een erg duur procédé betreft.

Desgevraagd bevestigt de minister-president dat er geen sprake is van periodieke automatische rotatie van de Vlaamse economische vertegenwoordigers tussen verschillende standplaatsen. Wel wordt er voorzien in een mutatiemogelijkheid, teneinde het “vastroesten” op een bepaalde post te kunnen voorkomen. Het is hierbij echter geenszins de bedoeling om, zoals het federaal niveau doet, om de paar jaar een verplichte verhuisbeweging door te voeren voor iedereen. Overigens is er vooralsnog geen definitief nieuw statuut uitgetekend voor de Vlaamse economische vertegenwoordigers. Momenteel zit men nog in het stadium van het uittekenen van de krachtlijnen.

A.1.2 Sluiting van een aantal posten

Hoewel de heer Luk Van Nieuwenhuysen het eens is met de noodzaak om het aantal Vlaamse economische vertegenwoordigers op groeiemarkten buiten Europa te verhogen, meent hij dat dit niet ten koste mag gaan van de standplaatsen in het nabije buitenland. Hij verklaart dan ook in het geheel niet gelukkig te zijn met de afschaffing van een aantal standplaatsen (Rijssel, Straatsburg, Nantes, Hamburg, Edinburgh) van Vlaamse economische vertegenwoordigers in de Europese Unie. Deze posten zijn economisch immers nog ten volle relevant, vooral dan voor de kleinere ondernemingen die pas beginnen te exporteren, en zich daarom vooralsnog beperken tot de buurlanden. Dit temeer daar de geplande uitbreiding van het net gebeurt in de richting van momenteel economisch niet bijster gunstig liggende regio's (Oost-Europa, Zuid-Oost-Azië, Latijns-Amerika). In termen van economisch nut is het immers vrij onzinnig om rendabele posten te sluiten met het oog op het openen van posten die qua rendement voorlopig hoogst onzeker zijn.

De minister-president repliceert hierop dat qua economisch potentieel en inzet niet alles zomaar kwantitatief kan worden uitgedrukt, laat staan afgewogen. Hij laat echter opmerken dat Vlaanderen, zelfs in – qua export – economisch moeilijke tijden, nog steeds anticipatief weet op te treden. De verhoging van het totale aantal Vlaamse economische vertegenwoordigers is hiervan het bewijs.

Dat er een aantal posten worden gesloten is overigens louter gebaseerd op een afweging van de huidige en de te verwachten werkvolumes. Sommige

van de posten die nu dicht gaan hadden immers manifest niet genoeg te doen, hetgeen ondervangen wordt door een Vlaamse economische vertegenwoordiger bevoegd te maken voor een groter gebied. Anderzijds mag het werkvolume verbonden aan een veraf (cf. Zuidoost-Azië) dan wel dichterbij (cf. Polen) gelegen moeilijke groeiemarkt zeker niet onderschat worden. Bedrijven die daar naartoe willen exporteren hebben immers veel meer begeleiding nodig dan de exporteurs naar een nabij EU-land.

A.2 De handelssecretarissen

De heer Luk Van Nieuwenhuysen verklaart zijn bedenkingen te hebben bij de piste van de lokaal gerecruteerde handelssecretarissen. De federale overheid heeft in het verleden immers een soortgelijk systeem uitgeprobeerd, en heeft er geen goede ervaringen mee gehad. Niet alleen houdt dit stelsel zekere financiële risico's in, er kunnen ook vragen gesteld worden bij de kennis van die personen over het Vlaamse bedrijfsleven. Daarenboven wijst de heer Luk Van Nieuwenhuysen erop dat er zich ook wel eens problemen zouden kunnen voordoen inzake de taalwetgeving. Enige tijd terug heeft de Vaste Commissie voor Taaltoezicht zich immers uitgesproken in een zaak betreffende Brusselse handelsattachés die Nederlandstalige bedrijven niet in hun eigen taal bleken te kunnen helpen. Volgens de Vaste Commissie voor Taaltoezicht zijn deze Brusselse handelsattachés wel degelijk onderworpen aan de taalwetgeving. De heer Luk Van Nieuwenhuysen meent dat deze redenering mutatis mutandis ook geldt voor de Vlaamse handelssecretarissen. Nog los van het strikte taalwetgevingsaspect, wijst hij erop dat een goede kennis van het Nederlands ook een noodzakelijke voorwaarde is voor een degelijke communicatie met de exporterende Vlaamse bedrijven. Van de minister-president wenst hij dan ook te vernemen of men terzake wel voldoende rekening heeft gehouden met het taalaspect.

De minister-president laat opmerken dat de handelssecretarissen (in tegenstelling tot de Brusselse handelsattachés) “lokale” werknemers zijn, die met een lokaal contract worden aangeworven. Voor dit hulppersoneel gelden derhalve geen taalvereisten. Voor wat het communicatieve aspect betreft, wordt van hen wel verwacht dat ze zeer vlot Engels spreken. Sommige van hen spreken overigens Nederlands (zo o.m. in Polen). Tevens mag hun ecomisch nut voor Vlaanderen niet onderschat worden ; zij hebben immers bij uitstek een goede kennis van de lokale markten, en zijn er per definitie ook goed ingeburgerd.

B. Het Vlaams buitenlands beleid in cijfers

B.1 Ondoorzichtigheid van de begroting

De heer Fred Dielens laat opmerken dat hij het wat moeilijk heeft met de verstrengeling van de begrotingen van verschillende departementen zoals deze naar voren komt uit de horizontale begroting buitenlands beleid. Vooral inzake het cultureel buitenlands beleid zijn de geldstromen zijns inziens wat ondoorzichtig. Zo staan, bijvoorbeeld, de subsidies voor de culturele ambassadeurs voor een deel op de begroting buitenland en voor een deel op de cultuurbegroting. Hetzelfde geldt overigens voor tal van andere subsidies die zich in dezelfde sfeer situeren.

De minister-president beaamt dat vooral inzake het internationaal cultureel beleid de begrotingsstromen niet altijd eenvoudig zijn. Hierbij moet echter wel rekening worden gehouden met het feit dat een zekere ventilatie over verschillende programma's onvermijdelijk is, omdat hier wel degelijk aanknopingspunten aanwezig zijn bij verschillende beleidsdomeinen. Overigens blijft het in beginsel zo dat het eigenlijke Vlaams buitenlands beleid vooral een kwestie van uitstraling van Vlaanderen is, daar waar de Vlaamse minister van Cultuur zich veeleer richt op cultuur in het buitenland. Dat de twee elkaar vaak raken en samenlopen is echter onvermijdelijk. Alles wordt overigens ook steeds doorgesproken met de minister van Cultuur, teneinde precies die natuurlijke synergie nog te versterken. Voor wat specifiek de kwestie van de culturele ambassadeurs betreft, wijst de minister-president erop dat het precies het Vlaams Parlement was dat aandrang op een uitsplitsing over de begrotingen Buitenland en Cultuur.

B.2 Het algemeen buitenlands beleid als subsidiebeleid

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis karakteriseert het algemeen buitenlands beleid ten gronde als een subsidiebeleid. Ruim geschat gaat immers niet minder dan 85% van de middelen van het betreffende programma op aan subsidies. Sommige van die subsidies zijn goed geregeld en doorzichtig. Een duidelijk reglement en een ruime bekendmaking garanderen de gelijke toegang van alle geïnteresseerden. Al te vaak echter zijn subsidies ondoorzichtig en oncontroleerbaar. Bij gebreke aan duidelijke criteria kunnen noch de toekenning, noch het gebruik, noch de uiteindelijke realisaties beoordeeld worden. Dat het bijzonder moeilijk is om het correcte gebruik van subsidies in het buitenland adequaat te controleren, valt nog te begrijpen.

Maar ook in Vlaanderen zelf blijkt de controle niet echt afdoende te zijn. In het licht van dit alles dringt mevrouw Cecile Verwimp-Sillis er bij de minister-president dan ook sterk op aan om een sluitend algemeen subsidiereglement te laten opstellen.

De minister-president wenst met klem te weerleggen dat er op willekeurige manier subsidies zouden worden toegekend. Het tegendeel is waar, de subsidies zijn steeds gemotiveerd en worden zeer gericht toegekend ter onderbouwing van bredere beleidsdoelstellingen. Een al te rigied eenheidsreglement voor alle subsidies ware daarenboven niet aangewezen omdat de praktijk leert dat men aan het beleidsniveau altijd een zekere marge moet laten inzake de concrete invulling van een in algemene lijnen uitgezet beleid. De keuzes die daar gemaakt worden vallen onder de algemene politieke verantwoordelijkheid van de minister.

B.3 Onvoldoende stijging van de buitenlandbegroting

Op basis van de verstrekte cijfergegevens trekt de heer Stefaan Platteau twee conclusies. Vooreerst concludeert hij dat de buitenlandbegroting over de loop der jaren misschien wel is gestegen, maar dat het stijgingsritme van deze begroting desalniettemin achterblijft op het stijgingspercentage van de andere begrotingen. Tweedens moet blijken dat binnen de globale buitenlandbegroting de stijging zich vooral situeert op het niveau van het algemeen buitenlands beleid. Het buitenlands economisch beleid daarentegen stijgt niet echt, maar vertoont veeleer een licht schommelend beeld. Deze beide tendensen kunnen niet anders dan negatief worden ingeschat.

De heer Jacques Laverge sluit zich hierbij aan, en wijst in het bijzonder op een zekere disproportie tussen drie verwante budgetten. Voor de zendingen van de minister-president is 17,8 miljoen frank uitgetrokken, voor de culturele ambassadeurs 25 miljoen frank, terwijl er voor alle gemeenschapsattachés samen amper 14,3 miljoen frank voorzien is. Dit laatste bedrag valt zelfs lager uit dan het jaar tevoren, toen er hiervoor nog 16,8 miljoen frank stond ingeschreven. Nochtans kan niet ontkend worden dat ook hun acties wel degelijk een economische relevantie kunnen hebben, en ertoe kunnen bijdragen het Vlaamse marktaandeel op te drijven. Tezamen met de heer Stefaan Platteau dient hij dan ook een amendement in [Stuk 15 (1998-1999) – Nr. 2 – Amendement II] dat ertoe strekt om het budget in kwestie op te voeren tot 26,8 miljoen

frank, zijnde 10 miljoen meer dan het bedrag van het voorgaande jaar.

Voor wat betreft de door de heer Stefaan Platteau gepercipieerde schommelingen in de middelen voor het economisch buitenlands beleid, merkt de minister-president op dat een en ander zijn verklaring vindt in reserves en kredietoverdrachten. Voor nadere details verwijst hij de heer Stefaan Platteau naar de meer specifieke begrotingscijfers.

Inzake het voorgestelde amendement laat de minister-president opmerken dat er momenteel slechts vijf gemeenschapsattachés op post zijn, waarvan vier in het buitenland (Den Haag, Washington, Wenen, Tokyo en Brussel [deze laatste bij de EU]), en dat hun werkzaamheden zeker niet in de eerste plaats economisch gericht zijn. Ze mogen derhalve zeker niet verward worden met de Vlaamse economische vertegenwoordigers, noch met de vroegere Belgische handelsattachés. In dat licht gezien volstaat het budget dan ook ruimschoots. Voor 1998 bijvoorbeeld, is er momenteel (november 1998) nog 3,2 miljoen over. Een bijkomende reden om geen verhoging van de desbetreffende middelen door te voeren, is dat het niet de bedoeling kan zijn van de gemeenschapsattachés een bijkomend subsidiekanaal te maken voor initiatieven allerhande. Niet alleen dreigen de personen in kwestie dan te druk gesolliciteerd te worden, zulks zou ook tot een te grote versnippering van de inspanningen aanleiding geven. Teneinde enige lijn te houden in het beleid worden de subsidies in laatste instantie best centraal getoetst en beslist. Dat ook de aanrekening dan centraal gebeurt is daarvan het logische gevolg.

Overigens wenst hij met klem de impliciete suggestie te weerleggen als zouden de middelen die voorzien zijn voor zijn eigen zendingen te hoog zijn. Vanuit het oogpunt van de algemene buitenlandpolitiek is het immers imperatief dat Vlaanderen op het hoogste niveau contacten aanknoopt en onderhoudt met eenieder die voor Vlaanderen van belang kan zijn. En in de mate dat dergelijke zendingen doorgaan is het al evenzeer van belang dat alles wordt gedaan zoals zulks op internationaal niveau hoort gedaan te worden. Vlaanderen is zulks immers aan zichzelf verplicht, en iedere andere aanpak zou – bij gebrek aan sérieux – contraproductief zijn. Elke frank wordt derhalve productief besteedt, en eigenlijk zou het aantal zendingen zelfs nog opgetrokken moeten worden.

De heer Paul Van Grembergen merkt terzake op dat ook hij de actieve aanwezigheid van de minister-president op de internationale scène noodwendig acht, en deze trouwens zeer positief inschat.

B.4 Stand van uitvoering van de begroting 1998

Uit de bij de beleidsbrief gevoegde, en uit september van dit jaar daterende, stand van uitvoering van de begroting 1998, leert mevrouw Cecile Verwimp-Sillis dat sommige basisallocaties al vrij goed zijn aangesproken, terwijl zulks voor andere nauwelijks het geval is. Voor het Van Dyckjaar, bijvoorbeeld, blijkt in september 1998 van de 100 miljoen die voorzien is nog niets te zijn opgenomen. Van de minister-president wenst zij dan ook te vernemen of men er in het laatste kwartaal meestal nog in slaagt de voorziene kredieten ook effectief vast te leggen, dan wel of een groot deel van deze kredieten on- of onderbenut blijft. In dat laatste geval vraagt zij naar de redenen voor het dermate overschatten van bepaalde begrotingsposten.

De minister-president repliceert hierop dat een begroting in wezen de marges aangeeft die niet mogen overschreden worden. Nergens wordt echter gesteld dat een begroting ook telkenjare volledig opgebruikt moet worden. In dat opzicht is het dan ook beter dat een begroting uitgaat van een realistische maar vrij ruime behoefteninschatting, dan dat ze zou uitgaan van al te krappe premissen. Dat laatste zou immers maar tot begrotingsoverschrijdingen allerhande aanleiding geven. Wat ook de bedoeling niet kan zijn.

III. INDICATIEVE STEMMINGEN

III.1 Stemming over de decreetsbepalingen

A. Artikel 15

Ter stemming gelegd wordt dit artikel aangenomen met 6 stemmen, bij 3 onthoudingen.

B. Artikel 35

Ter stemming gelegd wordt ook dit artikel aangenomen met 6 stemmen, bij 3 onthoudingen.

C. Artikel 91

Ook dit artikel wordt met 6 stemmen bij 3 onthoudingen aangenomen.

D. Artikel 119

Artikel 119 wordt eveneens met 6 stemmen bij 3 onthoudingen aangenomen.

E. Artikel 128

Ook dit artikel wordt bij wege van indicatieve stemming aangenomen met 6 stemmen bij 3 onthoudingen.

III.2 Stemming over de begrotingstabel

A. Afdeling I

A.1 Programma 12.1

Het amendement van Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis [Stuk 15 (1998-1999) – Nr. 2 – Amendement I] op dit programma wordt verworpen met 7 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

Het amendement van de heren Jacques Laverge en Stefaan Platteau [Stuk 15 (1998-1999) – Nr. 2 – Amendement II] op dit programma wordt verworpen met 6 stemmen tegen 3.

Het ongewijzigde programma wordt daarna bij wege van indicatieve stemming aangenomen met 7 stemmen, bij 4 onthoudingen.

A.2 Programma 41.5 (BA 01.02)

Het programma wordt bij wege van indicatieve stemming aangenomen met 7 stemmen, bij 4 onthoudingen.

A.3 Programma 51.4

Het programma wordt bij wege van indicatieve stemming aangenomen met 7 stemmen, bij 4 onthoudingen.

A.4 Programma 51.9

Ook dit programma wordt bij wege van indicatieve stemming aangenomen met 7 stemmen, bij 4 onthoudingen.

A.5 Programma 54.1 (BA 33.02)

Ten slotte wordt ook dit programma aangenomen met 7 stemmen, bij 4 onthoudingen.

B. Afdeling III : DAB Investeren in Vlaanderen

Ter indicatieve stemming gelegd wordt de begroting van de DAB Investeren in Vlaanderen aangenomen met 7 stemmen, bij 4 onthoudingen.

C. Afdeling V : Fonds Vlaanderen-Azië

De begroting van het Fonds Vlaanderen-Azië wordt bij wege van indicatieve stemming eveneens aangenomen met 7 stemmen, bij 4 onthoudingen.

III.3 Stemming over het geheel

Ter indicatieve stemming gelegd worden daarop de aan de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden toegewezen bepalingen en elementen van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1999, in hun geheel aangenomen met 7 stemmen, bij 4 onthoudingen.

De commissie heeft trouwens het vertrouwen aan de verslaggever.

De verslaggever,

Jacques LAVERGE

De voorzitter,

Jef SLEECKX